

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 8^{ον}

Αρ. 393

LONGO

Ειδικόν
δι' έξησθημένους

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΔΙ' ΟΡΜΟΝΩΝ
ΛΟΓΚΟ Α' δι' άνδρας — ΛΟΓΚΟ Β' δι' γυναίκας

Παρασκευάζονται από ειδικά τονωτικά αδενικά εκχυλίσματα πρός τόνωση των εσωτερικών αδένων οιτινες τόσο συντελούν εις την διατήρησιν της υγείας και των ορμονικών δυναμειών

Ενδείκνυνται εις όλες τās περιπτώσεις της σωματικής και ψυχικής καταπτώσεως, εις συμπτώματα νευρασθενείας και υπερκοπώσεως σωματικής ή πνευματικής.

Η διάρκεια της θεραπείας δέν νά συνεχισθί από ένός μέχρι δύο μηνών αναλόγως της σοβαρότητος της παθήσεως.

Κανένα από τὰ φημιζόμενα φάρμακα δέν δύναται νά παραβληθί με τās σκευασίας.

ΛΟΓΚΟ Α' και ΛΟΓΚΟ Β'
διότι τὰ Λόγκο δέν έμπεριέχουσιν επιβλαβείς διεγερτικές ή ερεθιστικές ουσίας, αλλά μόνον θεραπευτικές, ήτοι **ΕΙΔΙΚΑ ΤΟΝΩΤΙΚΑ ΑΔΕΝΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ.**

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ Θ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΝ 6, ΑΘΗΝΑΙ
Είναι έγκυρα μέλη της τής "Υγιεινής δια της δια" αριθ. 109.332.1/12/28 Αποφάσεως.

Ασπιρίνη και Μπάγιερ

Αποτελούν δύο άρρήκτως συνδεδεμένες εχρήσεις ποιότητας.
Η αληθινή δέ Ασπιρίνη πωλείται μόνον εις την γνησίαν ταύτην συσκευασίαν με την κυνόλευον ταινίαν.

ΚΑΤΩ Η ΜΠΟΥΓΑΔΑ!

Η Γερμανική Έπιστήμη παρουσιάζει το νέο θαύμα:

"GRUNIL"

Το Grunil απαλλάσσει κάθε νοικοκυρά από την πολυμέρεια και απαισιτική μπουγάδα, διότι χωρίς τρίψιμο πλένει τα ρούχα μόνο του έντός μιας ώρας.

Το Grunil δέν έχει καμμίαν σχέση με τὰ γνωστά και άγνωστα παρασκευάσματα που καταστρέφουν τὰ ρούχα. Αποξημιώνονται και τὰ άκομμάτερο ρούχα άν πάθι την παραμικράν φθοράν.

Πωλείται εις τὰ Φαρμακεία και τὰ Εμπορικά της συνουσίας σας.
Γεν. Αντιπ. Π. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
— Αθήνα, Λέκα 21α. —

ΤΣΑΙ ΜΕΛΡΟΖ

Προτιμάτε πάντοτε τὸ Τσάι Μελρόζ, εις κυτία και πακέτα σφραγισμένα. Ύπερχει άσυγκρίτως από κάθε άλλο Τσάι. Χάρις εις τὸ επιστημονικό του χημάνισμα, εἶνε τονωτικὸν τῆς καρδιάς, άριστον άντισηπτικὸν τοῦ στομάχου, ιδίως κατὰ τὸ θέρος, και άποτελεῖ τὸ υγιεινότερο και άπολαυστικώτερο ρέφημα.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Νά βάψετε μόνιμη σας ταπερσίαν με φορεμάτα με Γερμανικά βαφάρα μαρκα

ARTI

και θα γίνευν έντελές και νούργια.

Αι βαφαι ARTI πωλούνται εις τὰ Φαρμακεία και τὰ Εμπορικά της συνουσίας σας εις 61 μοδέρνευς χημικὰς σμείες.

Γεν. Αντιπρόσωπος: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Αθήνα, Λέκα 21α.

ΠΛΕΝΕΤΕ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ "GRUNIL"
ΜΟΝΟ ΤΟΥ ΣΑΣ ΠΛΕΝΕΙ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΕ ΜΙΑ ΩΡΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΝ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ

Αι μητέρες εύρισκουν ότι Η ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ ΣΚΟΥΙΜΠ εἶνε τόσον εύάριστος στή γύνα, ώστε διευκολύνει τὰ παιδιά των νά συνηθίσουν νά έπιμελόνται τὰ δόντια και τὰ ούλα των. Η **ΣΚΟΥΙΒΒ** περιέχει άνω των 50%, Γάλα Μη γνησίας και εἶνε άπρότερος άβλαβής δι' όσας άκόμη και διά τὰ μωρά.

ΣΚΟΥΙΜΠ

ΜΟΝΟΙ ΕΙΣΑΓΟΓΕΙΣ Γ. Χ. ΠΑΠΑΤΖΗΜΑΣ & ΣΙΑ ΣΤΑΘΙΩΝ 4 ΑΘΗΝΑΙ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡ. 425.915.011.—

43 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΙΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑΣ

ΠΟΛΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

(Ανέκδοτον)

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου και τέλος)

Στην πρώτη του Έλληνικού, ήταν και δυο παιδιά πολύ σύμφωνα με τα γαμμένα μεταξύ τους. Πώς τα θυμάμαι. Τό ένα παχουλό με γυροσκόπιον, τὸ άλλο τσιφός σωστός. Καθόνταν πλάι-πλάι στο έρσιον, έκαθον με τὰ μωτρα σχεδόν κολλητά στο ίδιο βιβλίο, κι' έκιν' την ώρα του μαθήματος, σιγοσυθέντιαζαν άκούστα. Στην περσέια του ξύλου, όσο τις έτρωγε ο ένας, έμωφραζε από πόνο ο άλλος. Κοιτάζοντα ένας κι' άμελέστατα και τὰ δυο. Δέξη δέν ήξεραν να σου πούν ποτέ. "Αξάρνα ο δάσκαλος φρωτόσε τον πρώτο:

— Πώς κάνει, βρέ συ, ο παραρριζόμενος;

Τὸ άπάντησε τὸ γουρουνόπουλο έσκυβε στο κοινό βιβλίο περισώτερον.

Ο δάσκαλος στὸν άλλον:

— Πές το σύ!

Μιλῶ κι' ο τσιφός.

Και τότε ο δάσκαλος, απλώνοντας δυο δάχτυλα και τριβοντας τὸνα με τάλλο:

— Είσαστε ένα ζευγαράκι βούδια έδεφτού!

Μά ένα ζευγαράκι βούδια!...

Στάθηκε στα γέλια. Και τὰ δυο άχόριστα παιδιά τὰ λέγαμε στο ζευγαράκι.

Έν άλλο παιδί, που ήταν αινιγνός βρούχο, όταν τρέβε, ο Διονυσιάδης τὸ έλεγε:

— Ούλη ή βρούμα που κόσμο γίνεται άνθρωπος κι' ήρθε στο σχολείο!

Κι' έν άλλο, πονηρό, που καθόταν στην τάξη με τὸ χοντρό του έπαγοφόρι —δχι γὰ τὸ κορμί, αλλά γὰ τὴ βέργα— ο Διονυσιάδης, λέγαυ να τὸ δείξη, τὸ τὸ σήμανε ως τὸ κεφάλι, λέγοντας:

— Δέν πὰ νὰ φοράς χίλιες γούνες; Τὸ βρούχο έγὼ τὸ ψαχνό! Τὸ βρούχο έγὼ τὸ ψαχνό!...

"Υστερ' αὐτὰ, δέν θ' άπορήσετε άν σὰς πῶ, πὸς ή παράδοση τοῦ Διονυσιάδη ήταν περιβόλι και πανηγύρι.

Μὰς μίλωνε την άρχαία —έκείνο τον καιρό την άρχίζαμε από τὸ άπορριπτό με τὰ ία και τὰ ό ά — αλλά μὰς μιλούσε στην πιο γνήσιμη και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοτικιστής...

...και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοτικιστής... και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοτικιστής...

...και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοτικιστής... και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοτικιστής...

...και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοτικιστής... και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοτικιστής...

σοποιημένη. 'Αν αυτό τὸ ανέκδοτο, θὰ καταλάβετε. Κάποτε εἶπε ο' ένα μαθητὴ με θυμό:

— Σήρω άπάνω!

Έκείνος φοβήθηκε και, γὰ ν' άποφύγη ή νά κερδίση καιρό, φώτισε:

— Έγώ; Έμένα τὸ λέτε;

Κι' ο δάσκαλος:

— 'Αν' άρῶ σε κοιτάζω; Δέν είμαι κανένας αλλοίωτος, νά μιλῶ άλλουνοῦ και νά κοιτάζω εσένα!

Ήχογραφοῦσε ακόμα στην έντέλεια. Τὰ σχήματά του στὸν πίνακα με την χαμωλία χαράσσον νὰ τὰ βλέπης. Έκανε κύλους που νόμιμες πὸς ήταν με διαθήκη. Κι' δτι πράγμα μὰς περιγράφε, μὰς τὸ ζωγράφει καὶ καὶ πούλι, μὰ λουλουδι, μὰ εργασίω, μὰ μηχανή. Στο Δημοτικό, οί τοίχοι ήταν γεμάτοι από ήχογραφήματά του που τάχαμε γὰ υποδείγματα. Δάσκαλος αληθινός, με τὰ δια του.

Οί σημερινοί μπορούν νάχουν άρήσει τὴ βέργα ως άνταπαιδαγωγική, αλλά πόσοι αὐτοὺς έχουν πραγματικῶς την «αυταπαιδαγωγική» που εἶχε ο παλιός αὐτός δάσκαλος; Θὰ μετριοῦνται στα δάχτυλα, υποθέτω...

Φανταστὴ τὸν τὴν παιδική μου έκπληξη, όταν προτίειδα τὸ δασκάλό μου, που τὸν είχα γὰ τὸ σοφό των σοφῶν, νά μελετῇ σὰ μαθητὴς!

Ήταν ένα ποικίλο στο ιδιωτικό του σχολείο, στο σπίτι του. Εἶχε πᾶσι λίγο νοτίσσει, γὰ νὰ τὸν πᾶσι νά πάμε στο Δημοτικό, που αὐτὸς τότε ήταν «διαφορετικός». Καὶ τὸν βότρα καθισμένο σ' ένα τραπέζι γεμάτο λεξικά.

Αἰθάλας σ' ένα μικρὸ βιβλίο, από μέσα τοῦ σκαφὸς κίττε τὸ μάτι του στο κενό, σὰ νὰ συλλογιστῶν, σὰ νὰθελε καὶ νά βοή, νά θυμηθῇ, κι' έπειτα άνοιγε βιαστικῶς ένα λεξικό, τὸ φυλλομετρουσε, έβρισκῆ καὶνο που ήθελε, μάνανε καὶνο που δέν ήξερε, κι' έξακολουθούσε σὲ τὸ διάβασμά του.

— Κάποτε, μὲν εἶπε, και τὸν πᾶσι. Κάθισα στο θρανίο και τὸν παρακολούθησα. Πολλὸ συχνά άνοίγε τὸ λεξικό. Κι' άπορριπτα: Τὸςά λυτὸν ποῦμα δέν ήξερε; Αὐτός που μὲ φωνάζαν πὸς τὴ ξέρε! δια;

Κόντευα νὰ τοῦ χάσω την ψυλήν. Δέν κατάφερα όμως ποῦ νὰ τὸν άγαπᾶσω περισσότερο από τότε που τὸν είδα —και τὸν έβλεπα κατὸι κάθε μέρα— νὰ μελετᾷ σὰ μαθητὴς.

"Υστερα έμαθα, πὸς έτοιμαζον νά πάη στην Αθήνα, νά δώσῃ έξέτασεις γὰ έλληνοδασκάλους.

Καὶ χάρις που θὰ τὸν εἶ, ακόμα ένα χρόνο στο Έλλάνικό.

Τελειώνω τὴ ζωγραφὴ τοῦ πρώτου μου δασκάλου μ' εκείνο που έρωσε ν' άρχίσω: με τὸ φινιστό του.

Έκείνο τον καιρό δάταν άντρος ίσως τοιάτα, τρανταπέντε χρονῶν. Άνάστημα μάλλον ψηλὸ και κορμὶ μάλλον γεμάτο. Πρόσωπο δλοστογγυλο με

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ο Φραγκίσκος Όμπρα στην καρδιά Έλένη Φόσση.
Ευχαριστώ, φίλη μου, ευχαριστώ. Ποτέ δεν το έλαβα αυτό!
Ποτέ δεν φανταζόμουν ότι η αγάπη μας θα τελείωνε τόσο απλά,
τόσο ήρεμα, χωρίς κλάμματα και λυπηριές.

Κι όμως νά... Όλα τελειώσανε μεταξύ μας. Και πόσο εύκολα...
Είχα την ιδέα πως τον έρωτά μας θα τον εκήδενα εγώ. Έπίστευα ότι
έμεις οι άνδρες κοινοποιούμε συνήθως πρώτοι από την αγάπη. Κι
η σκέψη αυτή, η σκέψη πως θα σούλεγα με μέρα έχαιρε για πάντα,
με βασάνιζε φοβερά.

Μά να που τα πράγματα τελειώσαν πολύ διαφορετικά. Τόν έρω-
τά μας τον εκήδεψες συ πρώτη. Πρώ μίας ώρας μου ζήτησες να σου
επιστρέψω τα γράμματά σου. Κι' εγώ σου τστέιλα πολύ-πολύ πρό-
θυμα. Αισθάνθηκα βέβαια κάτι σαν δυνατή φωτιά μέσα μου, κάτι
σαν τσίμπημα κοινουπιού στην καρδιά μου, μα τώρα είμαι παύ ή-
συχος.

Σ' ευχαριστώ λοιπόν, φίλη μου, σ' ευχαριστώ πολύ, γιατί σκό-
τωσες τον πρώτο τον έρωτά μας και μ' έκαμες έτσι ν' απαλλαγώ
από τον έλεγχο της συνειδήσεως. Ξέρεις τι έγινε έλεγχο συνειδήσε-
ως; Πιθανότατα όχι.

Γιατί εσείς ή γυναίκες έχετε τόσο μεγάλη πεποίθηση στην υπερο-
χή σας απέναντί μας, ώστε σκεπτεσθε, ότι μάς κάνετε μεγάλη χάρι
όταν αφήνετε να σας αγαπάμε. Δεν λέω δε πόσο μεγάλη θυσία σας
φαινόταν ότι μάς κάνατε, αν καταδεχτήτε να μάς αγαπήσετε!

Εμείς είμαστε οι παπιοί, σεις είστε ή Παναγίες, τα ψυχρά κι
αίσινα εικονίσματα, μπροστά στα οποία εμείς οι άνδρες γονατίζουμε
με το κεφάλι στη γη. Όπως σε περασμένα χρόνια, κάποιες θεότητες
κινούσαν το κεφάλι τους για να δείξουν τη συγκρατηθεί τους, και
όπως σήμερα μερικές θαυματουργές Παναγίες και άγιοι κινούν τα
μάτια τους για να δείξουν, ότι ή παρά-
κλησί μου γίνεται δεκτή, έτσι και σεις ή γυ-
ναίκες μόλις καταδέχεστε μ' ένα νεύμα σας
να μάς δείξετε πως ή προσευχή μου ή παρα-
κλήσεις μας φτάνουν ως την καρδιά σας.

Καν' αυτό τον τρόπο, όταν μάς έγκυα-
λεσείτε, δεν αιστάνεστε εκείνο που έμεις οι
άνδρες ονομάζουμε «έλεγχο συνειδήσεως».

Εν πάση περιπτώσει, ή γλυκιά ξανθή μου,
σ' ευχαριστώ που μου χαρίζεις για όλη τη
ζωή μου τη γλύκα της ανομιήσεως, χωρίς
καμιά φαρμακικά να μπορώ να ταράξω αυ-
τή την ανάμνηση.

Πρώ μίας ώρας, ίσως κι' αυτήν ακόμα τη
στιγμή, υποφέρω για την εγκατάλειψή σου αυ-
τή. Αλλά μέσα μου συλλογίζομαι ότι κατά βάθος ή ερωτική έγκα-
τάλειψή είναι ένα πολύ όρατο πράγμα. Γιατί έτσι μπορώ να είμαι
ήσυχος ότι δεν έχω ένα θύμα. Αντιθέτως μπορώ να παρουσιάζω-
μαι εγώ ως θύμα. Σ' ευχαριστώ λοιπόν που μου έδωσες κι' αυτή την
ευχαρίστηση!

Και όμως υπάρχει κάτι που μ' ενοχλεί ακόμα σ' αυτή την υπό-
θεση. Η σκέψη δηλαδή, ότι δεν μπορώ να διηγηθώ την καλή σου
πράξη σ' εκείνους που υποτιμούνταν το γλυκό δεσμό μας. Πολλοί θα
πατήσουν ή ότι ή χωρισμός μας προήλθε εξ αιτίας μου ή ότι με πα-
ράτηρες γιατί δεν ήμουν άξιος της αγάπης σου. Κι' έτσι οι κακό-
γλωσσοι θα συμπεράνουν: «Η καίριμη ή γυναίκα! Τόν αγαπούσε
τόσο πολύ, υποφέρει τόσο εξ αιτίας του κι' αυτός ό άθλιος την εγκα-
τέλειψε!...»

Χαρακτηριστικά κανονικά, ανεπαίσθητα βιολογικισμένο—όχι πολύ—
με λεπτό ξανθό μουστάκι και με μάτια που είχαν λάμψη καθαυτό
αταλένια. Μοι φαινόταν όμως πως ήταν κατανά άνοιχτά.

Παχουλιά τα δάχτυλά του, και θυμάμαι που τό πρόσεξα όταν είδα
ένα να σφίγγεται πολύ απ' τη χροιά βέρα του γάμου.

Χωριάτης, αλλά εξευγενισμένος πιά, άπότος. Φορούσε συνήθως
μαύρα ρούχα, ήμιψηλο, και ποτέ έπανωφόρι. Έρχοι μόνο στους
όμους του ένα σάκι με κορροδέματα άπαρα και μαύρα. Μ' αυτό, ό-
ταν φρουσός βοριάς, κοινοβύλωνε και τό μου το μούτρο. Με τό χάρη
τό κρατούσε, με τόνα χέρι, κάτω απ' τα μάτια του! Ήταν ένα σάκι
καινούργιο, άνοιχτόχρομο, με μακριά κόρσα, φαιδρό. Κι' έμοιαζε
τόσο λίγο με τα παλιά, τό σκούρα, τό φαγωμένα σάκια των άλλων
δασκάλων που έβλεπα στο δρόμο μας, όσο έμοιαζε μ' αυτούς κι' ό
πρώτος μου δάσκαλος...

Θέ μου, σιχώρεσέ που τό ξύλο πούδωσε στη ζωή του σε τόσα
παιδιά! Ίσως να τάβλαψε μ' αυ-
τό τό λιγότερο απ' όσο ή βλακεία
κι' ή σχολαστικότης άλλων δα-
σκάλων. Έπειτα πούς τό ξέρει!
μπορεί νάχε και δώσο: μπορεί τό
ξύλο να βγήκε πραγματικώς απ'
τόν παράδεισο....
ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
(1931)
της Ακαδημίας Αθηνών

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΤΟ «ΤΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ»

Ρωμάτζε του κ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΔΑΠΑΘΙΩΤΗ.
βγαλμένο απ' τη ζωή των βλάχων, των αντάμηνων και
των άλιανάρηδων του παλιού, καλού καίρου.

Η πράξη σου είναι ακόμα πολύ σκληρή, γιατί εγώ δεν έπαυα νά
σ' αγαπώ. Μά τι σ' ενδιαφέρει έσένα αν ή καρδιά μου κομματιά-
ται; Θέλεις μονάχα τα γράμματά σου και μου γράφεις:

«Έχε τη γενναιότητα να μου επιστρέψεις τα γράμματά μου όλα.
Ναι, όλα, αγαπητή μου, όλα σου τα στέλνω, και σου επιστρέφω
μάλιστα και όλα τα δικιά μου γράμματα, που είχες την καλοσύνη να
μου στείλεις μαζί με τό τελευταίο γράμμα σου, από φρόνη, άπας
μου γράφεις. Λιτωίμια μάλιστα ότι δεν βρίσκονται στα χέρια μου
και τα γράμματα των άλλων, των τώως φίλων σου, για να σου τα
στείλω κι' αυτά κι' έτσι να ήσυχάσης από κάθε φόβο. Βλέπεις ότι εγώ
φροντίζω για όλα και προσπαθώ να σε απαλλάξω από κάθε έγχολη.
Αλλά δεν μπορώ να κόμω περισσότερο απ' ό,τι περνά απ' τό χέρι
μου.

Θυμάσαι; Στην «Ψυχολογία του Νεωτέρου Έρωτος» του μεγ-
λου ψυχολόγου Μπουζέ, υπάρχει ένα κεφάλαιο με τόν τίτλο: «Η
τέχνη για νά διακαμπώνται ή ερωτικές
σχέσεις». Αν ήμουν ψυχολόγος κι' αν δεν φοβόμουν απ' ός γί-
νω γελοίος, θ' αποφάσιζα να γράφω κι' εγώ τώρα ένα κεφάλαιο με
τόν τίτλο: «Η τέχνη του νά υποφέρη κανείς
την εγκατάλειψή μιας γυναίκας».

«Εγώ σ' αυτή τη γυναίκα έδωσα τό πόν, ψυχή, πνεύμα, σέβη,
τη ζωή μου ολόκληρη. Την θεωρούσα ως την ώραμένη άνάμνηση
πό ώρες. Σκόρπασα πάνω στο ξανθό κεφάλι της όλα τα άνθη που
αισθίματος και τό λόγου, μάζεψα γι' αυτήν όλα τα ρόδα από τις
τριανταφυλλές κι' όλα τα κοσμητικά έπιθετα απ' τα λείψα, κατέ-
βασα όλα τ' άστέρια τ' ουρανού για να τό κάμω περιδέραιό της ό-
ξετημένο για τό μαρμαρένιο λαμύ της, όλα της τό έδωσα, όλα τα
έχωμα, όλα τα περιμένα απ' αυτήν, για χάρη της, για την αγάπη της.
Κι' εκείνη μ' εγκατέλειψε!...»

Ας είναι όμως. Μην τό παίρνεις και κατά-
καρδιά. Έχει και τό καλό του ό χωρισμός μας
αυτός. Ναι, δεν ξέρεις τί μεγάλο καλό μου
έκαμες, δεν μπορείς να καταλάβεις! Και δεν
ξέρω κι' εγώ πως να σου εκφράσω τη βα-
θειά μου ευγνωμοσύνη γι' αυτό. Τό μόνο που
σου εύχομαι τέλος, είναι τότο: Ν' αγαπή-
σης έναν άνδρα, να τον αγαπήσης όσο αγα-
πήσα εγώ έσένα και να σ' άφήρη πρώτος ή-
κενός. Τότε θα δοκιμάσεις τί αισθάνομαι τη
στιγμή αυτή. Είναι ή μόνη ευχή που μου μένει
να σου δώσω μέσα απ' τα φύλλα της λαθο-
μένης μου καρδιάς. Και σου την δίνω και πα-
ρακαλώ τό Θεό να σου τό πληρώσει...»
ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΟΜΠΡΑ

Διά την άντιγραφήν
ΣΑΜΠΑΤΙΝΟ ΛΟΠΕΖ

ΤΑ ΚΟΛΠΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΠΑΤΕΡΩΝ

ΕΝΑΣ ΠΡΟΦΥΜΟΣ ΔΙΩΚΤΗΣ

Τελευταία, σε κάποιον Παρισινό έστατήριο, ένας κύριος, ό ό-
ποιος μόλις είχε τελειώσει τό φαγητό του, σπρώχνε έξω από την
καρέκλα του, άρπάζει απ' την κρεμάστρα τό καπέλό του και την
δυμπρέλλα του και άφηνε τρέχοντας προς την πόρτα.

—Στάσου, στάσου! φώναζε έξαλλό τό γκαρόνι. Βρέ τόν πα-
ληνάνθρωπο!... Τό έσκασε, χωρίς να μου πληρώση τό λογαριασμό!

—Έννοια σου και θα τρέξω εγώ να τόν πιάσω, είτε ένας άλλος
κύριος που καθόταν στο διπλανό τραπέζι, γιατί ό έκενός μου έ-
κλεψε και μένα την δυμπρέλλα μου!...

Και, χωρίς να περιμένη απάντησι, ό πρόθυμος κύριος άφηνε
προς την πόρτα.

—Επείρασον πέντε λεπτά, επέρασε μία ώρα και ούτε ό κλέφτης
ούτε ό διώκτης που γύρισαν πίσω, ως ότου στο τέλος ό ξενοδόχος
άντελήφθη ότι είχε να κάνει με δυό απατεώνας που ήσαν σπινθη-
ρίσιοι μεταξύν τους. Γιατί κι' ό δεύτερος κύριος είχε... πληρώσει τόν
λογαριασμό του όσο κι' ό πρώτος!...

ΧΡΥΣΑ ΛΟΓΙΑ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΥ

—Σπρώχνε ό ίδιος τις υποθέσεις σου. Μην αφήνεις να σε σπρώ-
χνουν αλλές.

—Η εργασία έξοφλεί τό χρέος
ή άπέλπισία τό αυθάδει.

—Τίποτε δεν άρνείται ό Θεός
στην εργασία.

—Η ήδονή κυνηγούν όσους
τις άποφύγουν.

—Ζημιώνουν περισσότερο ή άμέ-
λεια παρά ή άγνοια.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ε. Κ.

Μετά την καλοκαιρινή ήλιοθεραπεία, ή γοητευτική της σιλουέττα
εξέρχεται σε πόημα άρμονίας. Περίεργη γυναίκα, με μυστηριώδες
έρος, μάτια που μεταβάλλονται σύμφωνα με την σκέψη της. Άνεπι-
ροσθη σε κομψότητα, όσο λίαν έπηρεαστική για νά προκαλέσει
θυμισμό. Στην φωνή της παρ' όλη την ζωρότητα του φθους που
έχει να έπιδεικνύη, διακρίνεται κανείς μεγάλη αισθηματικότητα. Και
τι μάτια της που αποδίδουν έντονα άγρυπνώνον πούλιον, προδι-
δον στερεότυπα σφοδρόν. Είναι έξαιρετικά κοκκία, εύχαρακτηίται
σε έκλεκτές δεξιώσεις—που παρρησιάζεται συχνότατα—μόνον όταν
έχει έξασφαλισέ τό καρρό της με μπιρτζή και δεν είναι δύσκολο γιατί
έπε από τις πλέον επιδέξιες μπιρτζιότρες.

H MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Χορευτική άπογευματινή παρὰ τῷ κ. και τῇ κ. 'Αλεξ. Σκαναβή.
Η ομορφότερα νοτισμένη, με τουαλέττα Παριζιάνισα σε συνδυα-
σά καρέ και ταγκό.

—Καίτεχνικό σπιν με «Γκρανδς» σπάνιες, πολύτιμες πίνακες,
έξοια έπίστασις συντονισμένη με στόφες και παλαιά έργα τέχνης.

—Αθροία ώρας της που θυμίζει ένα από τα περιήρημα παστέλ
έλαιοχρ. ή τις Φιγ. Σκαναβή, με τουαλέττα περιήρημα σε χρώμα
έλαστικό και βέστα όμοιοχρωμίας βελουδένα.

—Μεταξύ των κεκλιμένων διακοσμητικά σιλουέττα αϊδες Λούση
και Μάιρη Δ. Σκαναβή με τουαλέττες άριστοτεχνικές, ή μία λευκή
και ή άλλη ταγκό. Η δίσ Λένα Ζαφειροπούλου κομψότητα εμφάνισης
με σάλιο προάσιν σε δύο τόνους, φωτεινό και βαθύχρωμο, δίσ Μα-
ρια Κρεζή με μπλε—κανάρο «οίκω» τουαλέττα, δίσ Λίλη Φορσέτη τύ-
πος ζήτησης ώρας της, με τουαλέττα αλά—τόν—νταίη» φρεσκομυζή.

—Την παρελθούσα Πέμπτη χορός εις τό «Σέσολ».

—Βερόντες και αιδούσες υπερλήρησι.

—Ανεξέλεστα τά τραπέζια μπιρτζή και κούτες. Χαριτωμένες έμ-
φανίσεις και μερικές νέες τουαλέττες, μεταξύ των όποιων πλέον δια-
κοσμητική της κ. Δουλίλια φέρουσα τουαλέττα σε τόνο ροζ έντονο
και βελουδένα βέστα όμοιοχρωμ. δίσ Στήβενς με ζωρότητα δέο—σε-
ντά, δίσ Λαδοπούλου σινιλον μπλε—ροζ, κ. Μελά με μαύρη τουα-
λέττα και βέστα από άσπρη έρμίνη.

—Χορός ζυροτάτος. Απὸ τό πλέον θαυμασθέντα ζεύγη διά την
δυσχερεια, ό κ. Άλνεντ με κομψή αλλοδαπή, ή δίσ Καραϊσκάκη
με ζωρό σε τόνο ζεστό «κακιστός» ήτο πολύ εύμορφη, θαύμα σιλου-
έτας ή δίσ Μ. Σταύρου με μπλε ζωρότ.

—Επίσης παρευθέναν κ. και κ. Στήβενς, κ. και κ. Περάση,
κ. και κ. Αργυροπούλου, κ. και κ. Κυριακού, κ. και κ. Μιχαλακοπού-
λου, φέρουσα κομψή σινιλον πράσινο «εντεγγραμμένη», κ. και κ. Αργυ-
ροπούλου, ή κ. Καίτη Χατζητέτορου πολύ εύμορφη, κ. και κ. Σκαφα-
μαρά, κ. και κ. Ζαλοκώστα, ή δίσ Βεργιλίδη πολύ εύμορφη κ. και
κ. Γεωργαπούλου, κ. και κ. Δαμασκηνού, ή κ. Φραγκιά.

Α'.

ΔΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

Μία συναρπαστική σειρά

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

γραμμένη από γ γ ο σ τ ο λ ο γ ι ο, επί τη βάσει της αυτοβί-
ωγραφίας γνωστοτάτου Έλληνος αστυνομικού, ό οποίος άφησε έ-
παχ ή ως άρχηγός της Καταδιώξεως Αθηνών με την δράσι του
και τά κατορθώματά του.

Κατόρθωμα πρώτο:

«ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΝΤΑ»
Β'.

Επίσης προσεχώς στο «Μπουκέτο» τρία διήγημα έπιστολά μν-
θιστορήματα, τά όποια αποτελούν συνέχεια των άδανάντων «Τριών
Σωματοφυλάκων» του 'Αλεξ. Δουμά, γραμμένα από τόν έπίσης
μεγάλο Γάλλο συγγραφέα Πωλ Φεδάλ:

α'.—Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΡΤΑΝΙΑΝ.

β'.—ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΘΟΥ.

γ'.—Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΠΟΡΦΟΥ.

Κανένα περιόδιο δεν έχει την έκλεκτήν και συναρπάζουσαν
ύλην του «Μπουκέτου», τη δροσιά του, την επικαιρότητα του, την
ποιηλία του.

H MONTAIN

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΕΒΔΟΜΑΣΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΑΘΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΥΓΙΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21—419)

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Έσωτερικού δι' έν έτος άρχ. 150 11 Έξωτ. κομ. άρχ. Άγγλος Μία
καί δι' έτήμιος 80 11 Άμερικ. δολάρια 6.
καί δι' έτήν Άφρικην και Βελγικόν Κογκό έτήσια συνδρομή Σελίνια 30.
Αί έπιστολαί και τά χρηματικά έμβόλαια δέον ν' άπευθύνονται προς τόν
Έδιοκτήτην του «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ.
Τμή έκάστου φύλλου άρχ. 3.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:

Έν Άμερικη Mr. D. Stroumbos 261 w. 85th Str New York
U. S. A., έν Αιγύπτω - Σουάν ό κ. Χριστόδουλος Σαράνης, 12
Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie, και έν Βελγικόν Κογκό ό κ.
Georg. Αντονιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo - Belge.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ διά την κατά φύλλον πόλην
του «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»: NEW YORK NEWS AGENCY, General
P. O. Box 497, NEW YORK, CITY, όπου δέον ν' άπευθύνονται
οί ενδιαφερόμενοι.

ΑΠΟ ΤΩΝ ΞΕΝΩ ΤΥΠΩ

ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ

Όλοι άσφαλώς θα υποθέτουν, ότι οι διάφοροι έγκληματίαι, που
βρίσκονται κλεισμένοι στις φυλακές, περνούν τόν καιρό τους με την
ανάγνωση αστυνομικών και περιπετειωδών μυθιστορημάτων, όπως του
Κόναν Ντόυλ, του Μωρίς Λεμπλάν και του Έδγαρ Ουάλλας,
με έγκληματικά και μυστηριώδες υπόθεσις. Και όμως συμβαίνει
τό αντίθετο, τουλάχιστον στην Άγγλία και στη Γερμανία. Δυσ με-
γάλες έπιτροπές από έγκληματολόγους και ψυχιάτρους έκαναν περιο-
δεία ή μία στις άγγλικές και ή άλλη στις γερμανικές φυλακές και
έξασφάλισαν ότι οι μόν Άγγλοι φυλακισμένοι διαβάζουν κατά προτί-
μην σοβαρά φιλολογικά έργα, συγκεκριμένως δε του Σαίξπηρ,
του Μπέρναρ Σω, του Γκαίλουουόρνθ, του Σέρντιαν, κλπ., ό δε
Γερμανοί συνάδελφοί τους έργα του Γκαίτε, του Σίλλερ, του Νίτσε,
του Σοπενάουερ και άλλων.

Τά αστυνομικά μυθιστορήματα έχουν ελαχίστους αναγνώστας στις
φυλακές της Άγγλίας και της Γερμανίας.

Στις ελληνικές φυλακές τί να διαβάξεται τάχα περισσότερο;

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

ΤΙ ΤΡΩΝΕ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΑΟΙ

Έθνησευθής τελευταία μία περίεργη στατιστική, σχετικά με τά
είδη και τά ποσά που τρώουν οι λαοί των διαφόρων εθνών. Σίμφω-
να λοιπόν μ' αυτή, κάθε Γάλλος τρώει μέσα σ' ένα χρόνο 549 ούν-
δες ψωμί και 127 κρέατος και πίνει 90 ούνδες νερό και 16 ούνδες.
Οι κάτοικοι του Λονδίνου πάλι καταβροχθίζουν κατ' άτομον κάθε χρό-
νο 7 ούνδες καρότα, 1 ούν σέλινο, 84 ούνδες κρεμμύδια, 172 ούν-
δες πατάτες και 57 ούνδες ντομάτες. Επίσης οι Έσπανοί τρώνε σε
διάστημα ενός έτους 6 καθένας των 500 ούνδες ψωμί, 48 ούνδες
κρέας, 11 ούνδες φάρι, 12 ούνδες ζάχαρι και πίνουν 50 ούνδες
κρασί περίπου. Επίσης ύπελογί-
στη ότι κάθε χρόνο 4 εκατομμύ-
ρια και 450 εκατομμύρια στρεβίδια
και ότι τά τρώματα, τά όποια
τρώει ό άνθρωπος κατ' όλην τη
ζωή του, θα μπορούσαν να γεμί-
σουν έφτά μεγάλα κάδρα.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΟΦΛΑΟΥ ΜΑΣ

Η εικὼν τοῦ σημερινοῦ ἐξο-
φυλλοῦ μας εἶναι ἔργον τοῦ ζω-
γράφου Φέλιξ Γκρόβ με τὸν τί-
τλο «Σταυρή».

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ

σε άπολύ-
τως ίκανοποιητικὰς τιμὰς πα-
λαιὰ διάφορα βιβλία, παντός εί-
δους και πάσης γλώσσης, κα-
θὼς και διδασκαλίας διδασκόμε-
τες. Γράφει: «Μπουκέτο», Λένα Ζ,
Αθήνας.

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟ ΚΡΑΣΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

TOY LUCIEN DE CAVES

ΠΡΟΣΩΠΑ:
ΦΥΛΛΙΣ, έτών 17. ΡΟΓΗΡΟΣ, φίλος της, έτών 30. ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ, σύζυγος της, έτών 40.
(Στην εποχή Δουδοβίκου του Δεκάτου 'Ο γδού. Σε μία τραπέζια επιπλωμένη πολυτελώς. 'Η Φυλλίς ετοιμάζει το τραπέζι. 'Ο Ρογήρος παρακολουθεί με το βλέμμα κάθε της κίνησης.)
ΦΥΛΛΙΣ.— Όλα τα πρόβλεψα, αγάπη μου. Έστειλα και την υπηρέτρια στο χωριό της για μερικές μέρες...
ΡΟΓΗΡΟΣ.— Έτσι λοιπόν, αγάπη μου, από αύριο θα είσαι πειά δική μου;
ΦΥΛΛΙΣ.— Δική σου, Ρογήρε. 'Ο άντρας μου θα πάει να μάς ένοχλή. Τό δηλητήριο με το όποιο θα τον ποτίσω, είναι πολύ δυνατό. Θα πεθάνει άμέσως. Και κανείς δέ θα μωθή ποτέ από τί πέθανε ο άρχοντας Φερνάνδος.
ΡΟΓΗΡΟΣ.— Από πού τό προμηθεύτηκες αυτό τό φοβερό δηλητήριο;
ΦΥΛΛΙΣ.— Από πού τό προμηθεύτηκες; Μά τό έφτιασα μόνη μου, σύμφωνα με τίς οδηγίες μιάς γοητής μάγισσας. Νά δής πώς θα σκοτώσει μέσα σε λίγες στιγμές τόν άνδρα που μιάς ένοχλεί, τόν άντρα που μιάς τρώει...
ΡΟΓΗΡΟΣ.— Δέν ξέρω, ώστόσο, αγάπη μου, γιατί τρέμω έτσι σάν νάχω κάποιο κακό προαίσθημα. Είσαι βέβαιη ότι ο Φερνάνδος δέν άντελήφθη τίποτα;
ΦΥΛΛΙΣ.— Τί ν' άντελήφθη; 'Ότι θέλω νά τόν δηλητηριάσω; Μή γίνεσαι παιδί, καίμενε Ρογήρε... Δέν με βλέπεις έμένα πόσο είμαι ήσυχη; Κί αν τρέμω, τρέμω από ξόρατα κι' ευτυχία.
ΡΟΓΗΡΟΣ.— Καί θα τό ρίξεις τό δηλητήριο μέσα στό κρασί του;
ΦΥΛΛΙΣ.— Ναι. Σε λίγο θάρθω. Τό έχω πεί ότι σ' έχω καλέσει νά δευτηρήσεις άπόψε μαζί μας, κι' έτσι δέν θα παραξενευτεί αν σε δει έδώ. (Βάζει ένα χαρτάκι από τό στήθος της, τό άνοίγει, και ρίχνει μέσα απ' αυτό μία άσπρη σκόνη σ' ένα ποτήρι του κρασιού.)
ΡΟΓΗΡΟΣ, (ταραμένος).— Είνε φοβ' ο ρό πιάμα ο θάνατος.
ΦΥΛΛΙΣ.— Ρογήρε, γιατί δειλιάζει την τελευταία στιγμή; Δέν είχαμε συμφωνήσει καί οι δύο μας νά ξεκάνουμε τό Φερνάνδο; Δέν μ' αγαπάς λοιπόν; Δέν με θέλεις δική σου; Δέν θέλεις νά με άποκτήσεις με κάθε θυσία;
(Πηγαίνει κοντά του και τόν αγκαλιέζει.)
ΡΟΓΗΡΟΣ, (συγκινημένος).— Θεέ μου!... Πώς ευδοκίωσα τό μαλλιά σου!... Καί τά χέρια σου πόσο είνε απαλά! Πόσο γλυκό είνε τό άγκαλιάσματός! Για σένα, ναι, δέχομαι νά γίνο καί φονιάς!... Έγώ... Εγώ θα δώσω τό δηλητηριασμένο κρασί στό Φερνάνδο...
ΦΥΛΛΙΣ.— Όχι. Θά τό τό δώσω εγώ. Αν τό τό προσφέρεις εσύ, μπορεί νά υποπτευθί. Μά γρήγορα, φύγε μακριά μου. Άκούω βήματα. Έρχεται!...

(Μπαίνει ο Φερνάνδος.)

ΦΥΛΛΙΣ.— Καλησπέρα, Φερνάνδε.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Μήπως άργησα; 'Α, έδώ

είνε ο καλός μας φίλος, ο Ρογήρος; Είμαι ευτυ-

χιμένος που σε βλέπω στό σπίτι μου άπόψε, Ρογήρε. Μά γιατί είσαι

έτσι γλυκός και δέν μιλάς καθόλου; Μήπως είσαι άδιάθετος;

ΦΥΛΛΙΣ.— Μου είπε μόλις ήρθε ότι είνε λίγο κουρασμένος.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Γιατί;

ΦΥΛΛΙΣ.— Ήταν χτές τό βράδυ σέ κάποιο χορό και χόρευε ως

τό πρωί.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Έτσι είνε οι ώραιόι και νέοι κύριοι. Είνε περι-

ζήτητοι ως χορευτά. Κί' εγώ ήμουν ένας καλός χορευτής στό ναύατο

μου. Μά τώρα πειά δέν άξίζω τίποτα. Όστόσο, είμαι πολύ εύχαριστι-

μένος άπόψε που θα δειλήσω με την αγαπημένη μου γυναικουλά και

τό χαριτωμένο φίλο της... τό φίλο μου ήθελα νά πιά.

ΦΥΛΛΙΣ, (πειραγμένη).— Λοιπόν έλάτε στό τραπέζι. Φερνάνδε,

κάθισε έδώ. Κί' έσεις, κύριε Ρογήρε, καθίστε εκεί. (Κάθονται στό

τραπέζι.)
ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Όραία!... Καθώς βλέπω, αγάπη μου, έχεις γε-

μίσει κιόλας τό ποτήριό με κρασί. (Παίρνει τό ποτήρι του και τό θ-

ρώνει στό φώς.) Τί ώραίό κρασί! Είνε κόκκινο και άγνό σάν τά χείλη

σου, Φυλλίς. Πρίν πιά εγώ απ' αυτό τό υπέροχο κρασί, πιά εσύ σέ

παρακαλώ, αγάπη μου, λίγο. Δρόσισε τό, ενοδιάσε τό με τά χείλη σου.

ΦΥΛΛΙΣ.— Τό δηλητήριο με τό όποίο θα τόν ποτίσω, είναι πολύ δυνατό...

ΦΥΛΛΙΣ, (χλωμαίζοντας).— "Όχι δά... Θά πιά από τό δικό μου ποτήρι.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— "Όχι. Θέλω νά πιάς απ' αυτό τό ποτήρι. Θέλω

νά βρέξω τά χείλη σου στό κρασί μου, πρίν τό πιά...

ΦΥΛΛΙΣ.— "Όχι, Φερνάνδε, όχι.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Μή χειρότερα! Έτσι που κάνεις, είνε σάν νά

φοβάσαι νά πιάς απ' αυτό τό ποτήρι. Σάν νά είνε δηλητηριασμένο

αυτό τό κρασί. Χά!... Χά!... Έμπρός λοιπόν, πιά.

(Η Φυλλίς γυρίζει και κιντάζει άπελευκωμένα τό Ρογήρο. Έ-

κείνος είνε κατάχλωμος και έχει τά μάτια του χαμηλωμένα.)

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Πιέ λοιπόν, Φυλλίς. (Χώνει διά της βίας κρασί

στό στόμα της γυναίκας του.) Όραία!... Φτάνει τόσο... Έπες ότι

κέτό... Τώρα θα πιάς κι' εσύ, Ρογήρε, από τό ίδιο ποτήρι. Είμαι φί-

λος μας. Δέν πρέπει ν' άρνηθής τί χάρη που σου ζητώ.

ΡΟΓΗΡΟΣ.— "Ω, όχι... όχι... Δέν θα πιά. Γιατί νά πιά;

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Μά γιατί δέν θέλεις νά πιάς, Ρογήρε; Έγώ

θέλω νά ποτιω και οι τρείς!... Έμπρός, πιά...

(Η Φυλλίς άρχίζει νά τρέμει και ν' άγωνιά. 'Ο Ρογήρος βίαια

νά φύγει, μά ο Φερνάνδος τόν εμποδίζει.)

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— "Όχι, όχι, δέν θα φύγεις, φίλε μου. (Τόν κρατεί

σφιχτά.) Στάσου δά... Γιατί δέν θέλεις νά πιάς

από τό κρασί που έπια ή αγαπημένη σου; Δέν την

αγαπάς λοιπόν πειά τί Φυλλίδα; Δέν θέλεις νά

πεθάνεις μαζί της; Κιτάξέ την... Πειθαίνει!... Θά την άφήσεις νά φύγει μόνη της στόν άλλο κό-

σμος; (Τελείει σαρκαστικά.)

ΡΟΓΗΡΟΣ.— Έλεος!

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Άνδρε!... (Τόν κρατεί

πάντα δυνατά.) Έ, Φυλλίς, άκούς; 'Ο Ρογήρος

ο αγαπημένος σου, δέν θέλει νά πεθάνει μαζί

σου. Θέλει νά ξεφύγει, ζητάει έλεος... Άκούς,

Φυλλίς; Μά τόν κρατώ. Κί' έχω κλειδώσει την

έξοδότη. Δέν μπορεί νά φύγει... Άκούς;

ΦΥΛΛΙΣ, (με φωνή πνευμένη).— Άκούω... Θεέ μου!... Θεέ μου!...

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Αυτή ήταν ή αγάπη του,

Φυλλίς. Τόσο σ' αγαπούσε.

ΡΟΓΗΡΟΣ.— Είσαι τρελλός!...

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ, (κιντάζοντας τόν άγρια).— Έτσι λοιπόν, θέλανε νά με ξεκάνετε άπόψε. Τά

ήξερα όλα όμως. Πλήρωσα ή μάγισσα καί μού

τά μαρτύρησε όλα. Σε παραμένω, αγαπημένη

μου, όταν έφτιανες τό δηλητήριο. Είχα λάβει τό

μέτρο μου... ΦΥΛΛΙΣ.— Φερνάνδε... συγχώρεσέ με... Συ-

χώρεσέ με... Πειθαίνω!...

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ, (δουά έναντιόν του Ρογήρου

και τόν αναγκάζει νά πιά διά της βίας κρασί).— Έτσι, ώραίά! 'Α, όχι δά... Δέν θα τό φτύσεις.

Θά τό καταπιείς. Πιέ το... Έτσι μακάρι!... Ό-

ραία!...

ΡΟΓΗΡΟΣ, (άγωνιάζοντας).— Έλεος!... (Πέ-

φτει κάτω).— Έλεος!...

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Χά!... Χά!... Έλεος, Ζηρώ!

Έλεος από μένα που θέλησε νά με σκοτώσει;

ΡΟΓΗΡΟΣ, (με φωνή πνευμένη).— Βοήθεια!

Δέν θέλω... Δέν θέλω νά πεθάνω!...

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Τόν άκούς, Φυλλίς; Είνε έ-

νας άνάνδρος ο φίλος σου. Ένώ εσύ στάθηκες τό-

σο πιά γενναία!

(Η Φυλλίς δέ σαλεύει πειά.)

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Φυλλίς!... Δέν άκούς; Δέν

άκούς πειά, αγάπη μου; Πέθανε!... Πέθανε!...

ΡΟΓΗΡΟΣ.— Πειθαίνω!... Σδώνω!...

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.— Πέθανε, άργείε!... Άνδρε!... Μά κι' εγώ

τί θα γίνο τώρα; Τί μού μένει πειά στόν κόσμο; Η αγαπημένη

μου δέν ζει πειά... Κί' ο φίλος μου, ο ποτός μου φίλος, με πρόδωκε

κι' αυτός... Θεέ μου, συγχώρεσέ με γιά ό,τι έκανα. Πάντα σιλήσας

μά' έτσι έφρασε. Καί τώρα, χαίρε ζωή!... (Πιέ τό κρασί που έ-

μεινε στό ποτήρι).— Τί γλυκό κρασί!... Τό είχε ετοιμάσει γιά μένα

ή αγαπημένη μου... Τό είχε ετοιμάσει με τό ώραί, λευκά της χέ-

ρια... Με τά πάναγνά της χέρια... Τί ώραίά!... Τί γλυκαία μέθη!

Μά πού είσαι, Φυλλίς; Δέν μ' άκούς, μαρκούλα μου!... Δός μου τό

χέρι σου, Φυλλίς... Είνε σκοτεινά καί δέν βλέπω... Έλα μαζί μου... Έλα, γρήγορα!... Ξέρεις πόσο σ' αγαπώ!... Έλα... Μ' αγαπάς

τώρα, Φυλλίς, δέν είνε έτσι;... Τώρα κατ'άδω... Τώρα είδες την

άλήθεια... Την είδες την τελευταία στιγμή, Φυλλίς; 'Αχ, Φυλλίς,

Φυλλίς, μπορείς νά ξελογιάσεις και τούς άγγέλους άκόμα του Πα-

δείσου με την όμορφιά σου... Μά όχι, όχι. Θά μού είσαι πειά π-

στη έκεί πάνω, στόν ούρανο... Καί θα πάω χωρίς καμιά ύποψία

όποιο ποτό μού δίνεις εσύ, Φυλλίς... (Πειθαίνει.)

ΕΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΕΤΕΛΛΑ

ΤΟΥ ΑΡΜΑΝΔΟΥ ΣΙΛΒΕΣΤΡ

ΤΑΝ περνά από τί Νίκαια, μού είνε αδύνατον

νά μη σταθώ κοντά στά έρείπια της παλαιάς ρω-

μαϊκής πόλεως, όπου βλέπω με τί φαντασία μου

νά διαβάνουν έμπρός μου νικηφόρα άρματα μέσα

στ' όλόχρσο φώς του ήλιογέματου.

Την τελευταία φορά που πέρασα από καί άν-

τάωσα τό φίλο μου Μάριο που είχε πάει, καθώς

μού είπε, ν' άποχαιρέτηση τούς δικούς του, πρίν

άναχωρήσει γιά τήν 'Ιαπωνία. Τό Μάριο τόν ήξε-

ρα πάντα γιά πολύ περίεργο τύπο. Ήταν έξυ-

πνος, κομπογυρισμένος, πολύξερος, περίεργος και

ευσέλητος, ενδιαφερόταν γιά τό καθετί κι' έν-

θουσιαζόταν, τίς περισσότερες φορές, χωρίς λόγο.

Η συνάντησή μου μ' αυτόν τόν εύθυμο νέο,

με τά λαμπρά μάτια και την άνοχτή καρδιά, με

χαροποίησε πολύ και τόν παρακάλεσα νά μού δι-

ηγήσά τό τελευταίο περιστατικό τίς περιπετειώδους ζωής του.

Πραγματικά ο φίλος μου, βύτερ' από τά πρώτα θεριά λόγια

που άλλοτε, μού έξακολογλήθηκε πώς ένώ έσκαβε γύρω από την

επιτάφια άναλόκινη έναν τάφο τών ρωμαϊκών χρόνων, που τόν

την έπαρηγόρησε, άν και ή πέτρα ήταν μισοκαρσισμένη από τόν

καιρό και σκεπασμένη απ' τό χοιτάρι.

Η γυναίκα λοιπόν που ήταν θαμμένη στόν τάφο αυτό άνομαζόταν

έναν ρωμαϊκό τμήμα. Είχε πεθάνει τόν άνδρα της ή

έκείνη της καί ήταν υπέροχος όραία, καθώς άνέφερε ή επιτύμβια

έπιγραφή.

Θά γεμίσω με μιά, μού είπε ο

Μάριος τελειώνοντας τί σύντομη διήγησή

του, και άπόψε μόλις άνατείλει ή σελήνη

θα σε πιά νά ίδεις τόν θαμμένο αυτόν

τάφο που τί μελοχολική ποιήσή του τί

μεγαλύνει άκόμα περισσότερο ή νύχτα...

Και έγινε όπως μού είπε. 'Όταν έδρά-

μωσε και μόλις τό φεγγάρι φάνηκε στόν

ορίζοντα, τραβήξαμε μαζί γιά τά χαλά-

σματα της παλαιάς πόλεως. Τό παλιό

κρασί του Ρήνου που ήπιαμε μιάς είχε κά-

μιά κίτρινος εύαίσθητος καί τούς δύο, άλλ'

ένα τρώσαμε έκει είδα πώς ο φίλος μου

δέν μ' είχε γελήσει.

Στό μέρος που σταθίσαμε ήταν πραγ-

ματικά ένας όμοιος τάφος. Στην επιτύμ-

βια πλάκα που ήταν γραμμένη με μεγάλα

γράμματα, που διακρινόντουσαν εύκολα

από τό μελινό φώς της σελήνης,

ή λέει ΜΕΤΕΛΛΑ.

Είχα μείνει όλοένα άφωνος μπρός

στόν μνησίκοιό αυτόν τάφο που βρισκό-

ταν μέσα στή γαλήνη τών έρειπών. Με-

ρικές άγνωστάταρες άνδρες πλάι

του. Τ' άστρα έλαμταν στόν ούρανο σάν

ήφαιστεια μάτια και σπινθηρίζονταν πώς

ή έπιγραφή μας δάταν ίσως εύχάριστη γιά

τί νεαρή, την από τόσο καιρό λησμονη-

μένη.

— Έ! φώναξε ξαφνικά ο Μάριος δι-

ακτώντας τί σιωπή και μού έδειξε μία

προτομαία που μόλις είχε φανεί στην

ακμή του τάφου.

Τό φασκοεικό αυτό έντομο μ' έκανε

ν' άνατριχιάσω, γιατί έφερα άμέσως στό

πό μου διάφορες παλιές προλήψεις. 'Αλ-

λά δέν έλαβα τόν καιρό νά σταματήσω σ' αυτές τίς σκέψεις μου.

Ο Μάριος είχε τί μανία τών σολιγόνων και δέν μπορούσε νά

βρίσκει έντομο χωρίς νά θέλωση νά τό πιάσει. Είχε πιάσει κιόλας την

έπιγραφή προτομαία και την έκλεισε σ' ένα μικρό κουτί που έφερε

πάντα μαζί του.

Μ' άπότομα στάθηκε άκίνητος κι' άχρως. 'Ακουσε τάχα κι' αυ-

τός έγώ έναν κρυφό άναστεναγμό μέσ απ' τόν τάφο, παρ'ότι

ήταν και γρήγορο, άλλα θαυμά λυπητερό; 'Εμοίζε ο στεναγμός

πώς με διαμαρτυρία φωνάζονταν πού τού κλέβουν τό άνο φώς,

τό άποίο τού έχει άρήσει ο σπαραγγικός δεισφοβικός γιά νά δια-

σκεδάσθ την άντα του.

Αντί δέν δίστασε παρά ένα λεπτό τρομερή άγωνίας. 'Όσο

τό Μάριο, που ήθελε νά παριστάνει πάντα τό θητικό, όταν τόν

είδα ταραμμένο και τόν ρώτησα τί είχε, χαμογέλασε και μού άπο-

χαιρέσθ.

— Έγώ; Τίποτε!...

Και με τό χέρι του, που έτρεμε όστόσο, έβαλε τό κουτί με την

προτομαία στην άσπρη τσέπη τού παντοφύριού του.

Την άλλη μέρα έφυγε γιά τό ταξίδι του.

Κατά τί διάκριση της παραμονής του στην 'Ιαπωνία λάβαινα

συνά είδησεις του. Μοιραφε πώς έμενε κατενθουσιασμένος απ'

ό,τι έβλεπε.

Κυρίως ή γυναίκες άποτελοΰσαν θέμα τών σχολίων του. 'Ήσαν

τόσο καλές, τόσο γλυκιές, τόσο ύποταγμένες στόν άντρα τους και

τόσο διαφορετικές απ' τίς δικές μας. Τίς περιέγραφε θηλυκές,

λεπτοκαμωμένες, με μαλλιά γαλαζωπά, με μάτια ζωηρά, με σώματα

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΑΣ

(Άληθινή ιστορία)

ΕΣ την περιφέρεια του Μονφωράτο, με τους όρους και γραμμούς λόφους του, όπου σήμερα δεν σώζονται παρά τα ερείπια μερικόν παλαιών φρουραλικών πύργων, υπάρχει μια χαράδρα, που την λένε «Χαράδρα του ηιδήματος». Η ιστορία της περιφέρειας αυτής ονομασίας εινε η ακόλουθη :

Κατά το έτος 1612, ο Κάρολος 'Εμμανουήλ Α', πρίγκιπς της Σαβοΐας, περιελάνθη σέ πόλεμο με τον δούκα της Μαντούας, για κάποια κληρονομική διαφορά και βγήκε νικητής απ' τον αγώνα.

Η νίκη αυτή εξασφάλισε στον πρίγκηπα τη φήμη βασιλιά και γενναίου πολεμιστού και πολλοί ευγενείς νέοι έσπευδαν να ταχθούν υπό τη σημαία του και να του προσφέρουν τις υπηρεσίες των.

Μεταξύ των τελευταίων, συγκαταλεγόταν κι' ο Μπαλντούτσιος, κόμης του Καστελμάνο. Ο κόμης αυτός ήταν νέος, όμορφος και μεγαλόφυγος και ελάτρευε τόσο το θεό του πολέμου, όσο και τη θεά της ομορφιάς. Έπειδή δε είχε δείξει γενναϊότητα σε πολλές μάχες προητέρα, ο πρίγκιπς της Σαβοΐας, που εκτιμούσε πολύ τα στρατιωτικά του προτερήματα, τον κατέταξε μεταξύ των πρώτων στρατηγών του.

Αφού πέρασε λίγος καιρός, ο πρίγκιπς προσκάλεσε τον κόμητα και του ανέθεσε μια πολύ επικίνδυνη επιχείρηση, την εκπόρθηση δηλαδή του φρουρίου 'Ορσάρα. Μέσα εκεί είχε κλεισθεί ένας ευγενής 'Ισπανός και είχε ορκισθεί, ότι δεν θα παραδινόταν στους εχθρούς του όσο ζούσε.

Ο ευγενής αυτός άντηξε στη σημαχία των αντιπάλων του πρίγκηπος και το φρούριο που περιόρασε ήταν οχυρωμένο, σχεδόν απόλυτο, ιδίως από το ανατολικό μέρος, όπου ήταν σκαμμένα βαθύτατα χαντάκια.

Ο Μπαλντούτσιος εγνώριζε ότι η επιβολή που του είχε ανατεθεί, ήταν πολύ δύσκολη να εκτελεσθεί. 'Εφόσον έλειπε στην πολεμική του ικανότητα, στη θαρραλσύνη των στρατιωτών του, στην τύχη που του είχε φανεί ως τότε πάντα ενοχική κι' έτσι ξεκίνησε, γεμάτος ελπίδες, για την πολιορκία του φρουρίου.

Είχε περάσει όμως ένας μήνας από τότε που βρισκόταν μαζί με τους στρατιώτες του στην απότομη εκείνη πλευρά του βράχου και δεν είχε κατορθώσει τίποτε ακόμα. Οι εχθροί ήταν επιεικείς και προσηνείς και του είχαν ελπιδώσει πολλές φορές μ' ενοχικά αποτελέσματα.

Ο πολιορκητής έβλεπε κάθε μέρα τις γραμμές του στρατού του ν' αραιώνονται απ' τις επ'ιθέσεις των 'Ισπανών και, για πρώτη φορά στη ζωή του, άρχισε ν' αμφιβάλλει για την επιτυχία του αγώνος του.

Σκέφτηκε λοιπόν να λύση την πολιορκία προσωρινά και ζήτησε επισημορώς απ' τον πρίγκηπα της Σαβοΐας. Στο μεταξύ συνέλαβε την ιδέα να πλησιάση μόνος του το φρούριο, μεταμφιεσμένος, και να το εξετάσει από κοντά, μήπως βρει κανένα μέρος απροφύλακτο.

Ντύθηκε λοιπόν ρούχα δημοί μ' ένεινα που φορούσαν οι αλανόδοιοι δρογκασιάρηδες των μερών αυτών και διεισδύνθηκε προς το φρούριο. Προσχωρούσε πάντα άρρηκτα σ' ένα δάσος από άκανθες, παρατήρησε έξωθεν, ότι βρισκόταν ανάμεσα σε 'Ισπανούς στρατιώτες.

Ν' αντισταθί, θάταν σωστή τρέλλα. Άφησε λοιπόν τους ξένους να τον πιάσουν και να τον οδηγήσουν μέσα στο φρούριο, χωρίς να φέρη καμιά αντίσταση.

Οι 'Ισπανοί στρατιώτες τον παρουσίασαν άμέσως στον Δόν Ραμόν Γκουζέλς—Τερίρα, τον διοικητή του φρουρίου. Μόλις ο ευγενής 'Ισπανός είδε τη στολή του Μπαλντούτσιου, του είπε, χωρίς να υποψιαστεί τίποτε :

—Καλώς ήρθες ! Η μουσική και τα τραγούδια σου είμαι βέβαιος

πως θα χαροποιήσουν τη θυγάτηρα μου που ή καταραμένη αυτή πολιορκία την έκανε μελαγχολική και σκεπτική.

Και, λέγοντας τα λόγια αυτά, ο διοικητής ώδηγησε τον μεταμφιεσμένο κόμητα στο δωμάτιο της κόρης του, της όμορφης Ρίτας. Μόλις ο Μπαλντούτσιος είδε τη νέα, έμεινε έκθαμβος. Ποτέ του, σ' όλα του τα τυχοδιωκτικά βίω δεν του έτυχε να ξαναδεί μιλία τόσο μαύρη κι' αστραφτερή και πρόσωπο τόσο άγγελικό.

—Κύρταξε, Ρίτα, τί σου φέρον, είπες χαρούμενος ο πατέρας στην κόρη του. Ο άνθρωπος αυτός θα σου πάλι χωριάντα τραγουδιά και θα σου πάλι όρμους σκοπούς.

Εύχαριστώ, πατέρα μου ! είπες η κόρη εύθυμη.

Και, γυρίζοντας προς τον Μπαλντούτσιου, του είπε χαμογελαστά :

—Τραγούδια μου λοιπόν, καλέ νέε !..

Ο Μπαλντούτσιος της τραγούδησε τότε με τέχνη και με περιφύλαξη ένα ερωτικό τραγούδι και μέσ' στη γλίσσα εκείνης της φωνής λησμονήσε και τον πρίγκηπα της Σαβοΐας και την πολιορκία της 'Ορσάρα.

Πέρασαν λίγες μέρες ακόμα κι' ο Μπαλντούτσιος έγινε ο πιο προσφιλής ξένος του φρουρίου. Τα λιμνάκια μάτια της όμορφης 'Ισπανίδας κυττούσαν τώρα τον ξένο με περιφύλαξη κι' η μελωδική του φωνή κατέβαινε ως τα βάθη της καρδιάς της, κάνοντάς την άνακατό.

Ο Μπαλντούτσιος, που ήταν τετραετατος στα ζητήματα του έρωτος, δεν άργησε να καταλάβη τί γινότανε μέσα στην καρδιά της κόρης. Άρχισε λοιπόν να βάξη σ' ένέργεια όλους τους δόλους και τα τεχνάσματά του για να αλχημολογήσει διότεια το νου της και να μπει το μυστικό του απόρρητου φρουρίου.

Στο μεταξύ αυτό, του κάκου περιμέναν οι πολιορκητές το γαριό του άρχηγού τους, ο οποίος τους είχε πει πως δεν θ' άργουσε να γρήση πίσω. Φοβήθηκαν λοιπόν μὴν του συνέβη κανένα δυστύχημα κι' έσπευδαν άγγελιοφόρους στο δούκα της Σαβοΐας, λέγοντάς του πως ο κόμης είχε εξαφανιστεί.

Άλλά ο Μπαλντούτσιος, αν και μεθυσμένος απ' τα άρώματα του έρωτα, δεν έλησμονήσε την άποστολή του. Και μέσα στα θεμέλια που άλλαζε με τη Ρίτα, κατόρθωσε να της κλέψη τέλος το μεγάλο μυστικό. Έμεινε δηλαδή, ότι στη μέση του βουνού βρισκόταν ένα μονατάι, απ' όπου μπορούσε να μπει κανείς στο φρούριο, χωρίς να τον δουνε. ***

Μία νύχτα σκοτεινή και παγωμένη, άκούστηκαν έξωθεν μέσα στην πόλη σαρακατσικές κραγές, κλαγγές δόλων και παύσι πυροβολισμοί.

Ο διοικητής του φρουρίου Δόν Ραμόν έστησε άμέσως άνησυχος και τρομαγμένος, αλλά πριν του δοθεί καιρός να έρση το σπαθί του και ν' άρπάξη το όπλο του, το δωμάτιο γεμάτο από πολιορκητές.

—Προδοσία ! Προδοσία ! φώναξε ο ευγενής με λύσσα.

Συγχρόνως από μια πλαγιά πόρτα φάνηκε να βγαίνει η κόρη του, η Ρίτα, λυσιζυμη και κάτοχη απ' το φόβο της. Ο τρώχος της μεγάλωσε όταν είδε τον πατέρα της περιτριφυμένο απ' τους εχθρούς.

Ρίχτηκε τότε άρρηκτα μπρος στα γυναικά σταθιά των πολιορκητών, άποφασισμένη να πεθάνη, παρά να παραδοθί σ' αυτούς, όταν έβγαινε την άρραξαν δυο δυνατά χέρια και μια φωνή είπες προσχετικά στους στρατιώτες :

—Η κόρη αυτή εινε ιερή για μένα ! Προσέξτε να μὴν την άγγίξη κανένας !..

Η Ρίτα άναγνώρισε τότε τη φωνή του άγαπημένου της Μπαλντούτσιου, γύρισε το κεφάλι της προς αυτόν και τον κύτταξε κατάματα. Έπειτα άρρησε μια κραυγή φρίκης και με μια κίνηση υπερφυσικής δυνάμεως κατόρθωσε ν' άπαιλλαγί απ' τα σιδερά του χέρια.

Τού έφυγαν σαν άστραπη κι' άρχισε ν' ανεβαίνει τρεχάση τη σκάλα. Ο Μπαλντούτσιος έτρεξε κατόπιν της, αλλά δεν μπορούσε να τη φτάσει και την καλούσε με τα γλυκύτερα δυνάματα :

—Γλυκερά μου Ρίτα, άγαπημένη μου, στάσου !.. Στάσου !..

Η Ρίτα όμως ανέβηκε γρήγορα—γρήγορα ψηλά στο δώμα του πύργου, έτρεξε στην άκρη του και μέσα στη σγαλιά της νύχτας άφησε μια κραυγή που άντηχησε θλιβερά στους γύρω λόφους :

—Πατέρα μου, πατέρα μου ! Έφταξα ! Συγχώρησε με !..

Και πριν ο Μπαλντούτσιος προφτάσει να την έμπούση, ή άπελευ-

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΩΝ

ΑΠΟ Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΙΔ'

ΟΛΙΣ έπηρα τα χρήματα, που τόσο γενναϊάδωρα μου είχε προσφέρει ή λαϊκή 'Εδελ—συνεχίζει ή Σάρα Μπερνάρ στα ε' Απομνημονεύματά της— σκέφτηκα πως είχα εξασφαλίσει πια το ποσόν που μου χρειαζόταν για ν' αγοράσω τους δυο λεοντινίδες.

Ήταν Τρίτη και το ίδιο βράδυ δεν έπαυσα στη «Ζαΐρα» του Βολταίρου. Μά την Τετάρτη και την Πέμπτη δεν είχα όλο στις παραστάσεις. Έτσι ήμουν ελεύθερη για δυο μέρες. Χωρίς να πω λοιπόν τίποτε στο θέατρο, μπήκα στο τραίνο κι' έφυγα για το Λίβερπουλ. Ήξερα πως βρισκόταν στην πόλη αυτή ένα μικρό θρησκειείο, το «Γκρός Ζού», κι' ότι θάβρισκε εκεί τους λεοντινίδες που ήθελα.

Το ταξίδι μου ήταν πολύ διασκεδαστικό. Άν και ταξείδινα ίνκόνα, δια σχεδόν οι συνταξιδιώται μου μ' άναγνώρισαν και δεν απέβησαν σε κάθε ευκαιρία, να μου εκδηλώνουν τον ένθουσιασμό τους.

Έκπια από τεσσάρων ωρών διαδρομή, έφτασα στο Λίβερπουλ. Εδώ με δυο φίλους μου που με συνόδευαν, στίς πόρτες το άπόγευμα και τραβήξαμε κατ' ευθείαν για το θρησκειείο. Μά εκεί σπάθηκε άδύνατο να γούμε την εισόδου. Τέλος, κάποιος μπακάλης της γαλιανός ανέλαβε να μās διευκολύνη και μās έβγαξε μια πόρτα, από την οποία μπήκαμε σ' ένα μικρό δωμάτιο χωρίς κανένα έπιπλο. Ένας άνηλικός κνός στεκόταν στη μέση του δωματίου πλάι.

—Ο κ. Γκρός ; ρώτησα.

—Εγώ ο ίδιος, μου απάντησε.

—Θά ήθελα ν' αγοράσω κανένα λιοντάρι. εί-

πα τότε με τη μεγαλύτερη άφέλεια.

Ο κ. Γκρός άρχισε να γελάει δυνατά και μου απάντησε :

—Όσο εινε αλήθεια, δεσποινίς, πως αγα-

πάτε πολύ τα ζώα ; Είχα ρθει την περασμένη βδο-

μάδα στο Λονδίνο και σας είδα να παίζετε στον 'Ελντνάρ.

—Δεν πιστεύω να μάτατε απ' αυτόν ότι αγα-

πάτε τα ζώα ;

—Όχι. Ένας έμπορος σκύλων της δόου 'Α-

νδρέου στο Λονδίνο, μου είπες πως αγορά-

σατε απ' αυτόν δυο σκυλιά και πως, αν δεν σας

επιλέξει ένας κύριος που ήταν μαζί μου, σ' έ-

παινατε πάντε.

—Ε λοιπόν, κύριε Γκρός, είπα εγώ τότε, σί-

γουρα ήθελα ν' αγοράσω δυο λιοντάρια.

—Τότε θα σας δείξω δυο, έχω, μου απάντησε έκλεινος.

Και άμέσως κατέβηκαμε στην αυλή του οικήματος, όπου βρισκό-

νταν τα θηρία.

—Οι τί ύπερχα ζώα ! Δυο θαμνίσια άφρικανικά λιοντάρια, με

πλήρως λαμπρά, μιστιγύωναν με την προμεση σούα τους τον άέρα.

Μέλας πρό δυο ήμερών τα είχαν φέρει στο θρησκειείο και γι' αυτό

ήσαν άόλγια γεμάτα ύγεια, άγρια κι' άνυπότακτα. Άγνοούσαν την

ημερομηνία που άποτελεί το στιγμή των εξημερωμένων θηρίων.

—Οι κύριε Γκρός, φώναξα, αυτά εινε πολύ μεγάλα για μένα.

—Θέλω δυο λεοντινίδες.

—Αντιγνώξ, δεσποινίς, δεν έχω.

—Τότε θα σας παρακαλέσω να μου δείξετε τα άλλα σας ζώα...

Έτσι είδα τις τίγρεις, τις λεοπαρδαλίδες, τα πασιβάκια, τους ά-

νθρωπίδες και στάθηκα επί ώρα μπρος στους έλέφαντας, τους όποι-

ους λατρεύω. Τ' όνειρό μου μάλιστα εινε ν' άποκτήσω μια μέρα ένα

μικροσκοπικό έλέφαντα. Μά ο κ. Γκρός δεν είχε παρά μεγάλους, πολύ

μεγάλους.

Έτσι στο τέλος αγοράσα έναν άγριόγατο. Ήταν πολύ νεαρός ά-

κόμια, πολύ άστειος και το κεφάλι του έμοιαζε με στόμια μεσαιωνικής

ύδροφοής. Έπίσης αγοράσα ένα μεγάλο λυκόσκυλο ύδωλεμο, με τρί-

χωμια δασύ, με μάτια γεμάτα φλόγα και με δόντια μακρά και μυτε-

ρά. Ήταν τρομερό να το βλέπης κανείς.

Ο κ. Γκρός μου έκανε στο τέλος δώρο έξη μικρούς χαμελιών-

τες, που έμοιαζαν με σάφες, καθώς κι' έσαν μεγαλύτερο που ήταν

πραγματικά άριστούργημα κι' έμοιαζε με τα κανέζια εκείνα κομψοτε-

χνήματα, που άλλαζουν διαρκώς χρώματα. Άλλοτε φούσκωνε και

στοργύλιανε σαν βάρκατος και άλλοτε άπλωνόταν και γινόταν επί-

πεδος σαν φύλλο δέντρου. Μπορούσε να κυττάξη μπρος, πίσω, δεξιά

κι' άριστερα.

Ήμουν εύχαριστημένη και κατενθουσιασμένη απ' αυτό το δώρο

και όνόμασα το χαμαιλέοντά μου «Γκρός», για να τιμήσω και να εύ-

χαριστήσω το δωρητή του.

Σαναγυρίσαμε στο Λονδίνο, έχοντας τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

μαζί μου απ' το Παρίσι, το «Μπολ» και το «Φιλίπ» που τους είχα

αγοράσει στο Λονδίνο, τον άγριόγατο κλεισμένο με-

σα στο κλουβί του, το λυκόσκυλο δεμένο με μια γερή άλυσίδα, τους

έξη χαμαιλέοντας κλεισμένους μέσα σ' ένα κοντί και τον «Γκρός» έ-

πάνω στον όμο μου δεμένο με μια χρυσή άλυσίδα, την οποία είχαμε

άγοράσει σ' ένα κοσμηματοπώλη.

Το προσωπικό μου όμως δεν έμεινε καθόλου εύχαριστημένο. Είχα

ήδη στο σπίτι τρεις σκύλους : το «Μενούκας» που τον είχα φέρει

ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΗΡΩΩΝ

ΟΙ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΟΙ

(Ιστορία γραμμένη από τον εγγονο του Θ. Κολοκοτρώνη, Φών Κολοκοτρώνη).

ΕΙΣ τὸ προηγούμενο φύλλο ἀφήσαμε τὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη μέσα στὸ σπίτι ἐνὸς παλαιοῦ τοῦ βλάμη, ἐνῶ ὁ νοικοκύρης, τρομαγμένος ἀπ' τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀρματολῶ, εἶχε βγεῖ ἔξω μὲ τὸν σκυλὸ νὰ τὸν ἐξοντώσῃ καὶ γὰρ τὴν ἀσπίδα, νὰ τὸν δηλήτριάσῃ, παρὰ τὴν ἀντιρροήσιν τῆς γυναίκας του.

Ἦτο ὁ κακοῦργος, ἀφοῦ ἔβριξε φαρμάκι μέσα σ' ἕνα μαστροπὰ γυναικί με κρασί, κίνησε νὰ μπῇ στὴν αἰθούσα δυν ἐκλινεῖτο ὁ Κολοκοτρώνης.

Ἡ γυναῖκα ὅμως τοῦ νοικοκύρη, ἡ ὁποία ἐκτιμοῦσε πολὺ τὸν ἀρματολὸ, πῆγε κοντὰ στὸ Γέρο, γιὰ νὰ σηκώσῃ τὰ χὰρ τὰ προσέφυγέ του καὶ ν' ἀναπαύεται καλύτερα καὶ τοῦ μὴδὲν κρυφά:

—Τὸ κρασί μας μοῦ φράνιται πὼς ξύνησε, Θεοδώρη. Γι' αὐτὸ, κάλλιο νὰ ξεπλυνθῇ λιγάκι καὶ ὑποθήκῃ καὶ θάνα ἔτοιμο καὶ τὸ φῶ, θάχουμε καὶ καλὸ κρασί...

Ἐπειὰ ἀπὸ λίγες στιγμῆς, μῆτε μέσα καὶ ὁ ἀντρας τῆς, ὁ ὁποῖος πλησίασε τὸν μαστροπὸν καὶ τοῦ πρόσφερε τὸ μαστροπὰ, λέγοντάς του:

—Πιὲς ἕνα φρέσκο, Θεοδώρη, τώρα πούσαι κουρασμένος...

Ἐπεί, ὅμως, ἡ γυναῖκα (καίμενε), ἀπ' τὸ δῶθε βαρέλι, τὸν δέχοντο ἡ γυναῖκα του, στέκοντας ἀνάμεσα στοὺς δύο, καὶ εἶπε λίγο ξινὸ. Ὁ Θεοδώρης δὲν τὸ πίνει τέτοιον κρασί.

Καί, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, θέλησε νὰ πάρῃ τὸ μαστροπὰ. Ὁ Γέρος ὅμως, προειδοποιημένος καθὼς ἦταν, ἔσπευξε μ' ὁρμή τὸ μαστροπὰ, ἔχοντο τὸ κρασί καὶ φώναξε:

—Γὰ κρασί εἰμ' ἐγὼ καὶ μαλόνετε σάν παιδιὰ! Τὸ μόνο πού θέλω, εἶνε νὰ γείρω λιγάκι, γιατί εἶμαι τοῦ θανάτου ἀπ' τὴν κούραση. Ὅταν ἐτοιμαστῇ τὸ φῶ καὶ σερβιρῶ καὶ φῶμε, τότε πίνουμε καὶ κρασί καὶ κουβεντάζουμε κάπως. Τώρα θέλω ἡσυχία καὶ τίποτ' ἄλλο. Ἀντίθετα λοιπὸν καὶ μὴ βροντᾶτε.

Μόλις τὸ ἀντιρόγνω βγήκε ἔξω, ὁ Γέρος κάλεσε ἀμέσως τὸν παστὸ συνοδὸ τοῦ Γιάννου καὶ τοῦ εἶπε νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς συντρόφους του νὰ ἐτοιμαστούν ἀμέσως γι' ἀναχώρησιν.

Ἐνῶ ἐτοιμαζόταν καὶ ὁ ἴδιος, ἡ σατονοκουρά μῆτε μέσα ἀνίσχυη καὶ τοῦ ἀνῆγγελε δὲν ὁ ἀντρας τῆς εἶχε πᾶν νὰ τὸν προσδοκῇ τοὺς Τούρκους.

—Θεοδώρη, τοῦ εἶπε, μοῦ φαίνεται πὼς σὰς πῆραν μισοὺς διὰ οἱ Τούρκοι. Δοκίμω, καλοῦ—κακοῦ, σηκωθῆτε καὶ τραβήξτε ἀπὸ δὴ ἴσια κάτω. Πάρτε τὸ ρέμμα—ρέμμα καὶ σάν βγῆτε ἀπὸ κεῖ, σπῆντε τὸν κατήφορο. Ἄν τυχὴ καὶ σὰς ζητήσουν, ξέρο ἐγὼ τί θὰ κάμω...

Πραγματικά, ὁ προσδοκῆς σύζυγός τῆς εἶχε εἰδοποιήσει τοὺς Τούρκους γιὰ τὴν ἐκεῖ παρουσίαν τῶν ἀρματολῶν καὶ μετὰ τοῦ δῶρε ἐκπὸν πενήντα περὶ τοῦ αὐτοῦ κατέφθασαν στὸ σπίτι του.

Ἡ γυναῖκα του βγήκε τότε ἔξω καὶ φώναξε ὅθεν παραγμένη:

—Τοὺς Κολοκοτρωνιάους γινεῖτε; Τώρα μόλις ἔφυγαν. Ἄν θέλετε, εἰλάτε μέσα νὰ δῆτε. Πρὶν ἀπὸ λίγο πῆραν αὐτὴ τὴν οὐλοῦ ἀγνάντια. Θὰν ἀνῶν ἀπὸ πῶς τῆς καὶ μοῦ φαίνεται πὼς ἔλεγον πὼς θὰ πᾶν στὸ δῶσε νὰ ξεμυριασθῶν. Μοῦ πῆραν καὶ ὅλο τὸ ψωμί μου καὶ ἔ.

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ □ □ □

Ἡ Ἀφροδίτη

(Τὸ Μπιστολλάρι)

□ □ □ ΕΡΓΑ ΤΕΧ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

ΕΝ' ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΛΑΜΠΡΟ ΠΟΡΦΥΡΑ

στεύω, λίγοι εκείνοι που θα συμφωνούσαν με τη γνώμη πως ο Πορφύρας αποτελεί για την ποίηση μας το γνησιώτερο αντιπροσώπου του λυρισμού.

Υπάρχει ή φήμη πως ο ποιητής εινε πάντα του λογιολήπτος και δεν αγαπά τις συναναστροφές. Γι' αυτό, μ' έλο που είχε την ευγένεια να μου απαντήσει με γραφή πρόσκληση, δημολογώ πως μητέρα όχι χωρίς κάποιο διαταγμό στο καφενείο όπου συχνάζει. Εινε ένα άπομορο κέντρο της οδού Χαρολάου Τροικίου στον Πειραιά, με λίγα δέντρα και καρέκλες απέναντι. Οι λογοστοί του πελάτες που είδα ήταν ηλικιωμένοι και μιούσαν μ' εγγενήδες. Ο υπάλληλος του καφενείου, όταν άκουσε ποιόν ζητούσα, μου είπε πρόθυμα:

— Α, τον κύρ Μήτσο θέλετε; Έδω εινε!

Καί μ' οδήγησε κοντά σε μια παρά από τρεις ανθρώπους που καθόντουσαν γύρω από ένα τραπέζι και κουβεντιάζαν. Ένας απ' αυτούς ήταν ο Πορφύρας. Μετρίων αναστήματος, ντυσίμο κοινό, πρόμα παρδαλή κοκκινάδα. Ο ποιητής σηκώθηκε, άφησε τη συτροφιά του και κάθισε μαζί μου πιο πέρα. Ύστερ' από τα πρώτα τυπικά λόγια, άρχισε, με το μπισπούνι που κρατούσε, να γράφει μικρές ευθείες στη γη, από άμχανα. Στην ίδια άμχανα βοισκόμην κα' εγώ. Αλλά έγραφε ένας απ' τους δυο μας να φωνή και το λυμυρό.

Τού έκανα λοιπόν μερικές ερωτήσεις από τις συνηθισμένες κα' αυτός μ' απαντούσε. Τα λόγια του έβγαναν με δυσκολία, και καθώς μιλούσε, κίτταζε το περισσότερο άλλο. Σ' έλο το δίστομα της σινομυλίας μας, που βάσταζε παραπάνω από μια ώρα, πρόσεξα στο συνομιλητή μου μια αδεξιότητα, που θα μπορούσε να δνομιστή άκριβέστερα διακριτικότητα. Ο Πορφύρας δεν έχει καθόλου ήθος σπουδαίο και φυλάγεται πάντα απ' τις υπερβολές που χαρακτηρίζουν τις συζητήσεις των περισσότερων μας, λογοτεχνών και μη. Έκφράζεται μ' ευφύλαξη για πρόσωπα και θέματα και διακρίνεται από μια σπάνια μετριοπάθεια, ακόμα κα' όταν φτάνει σε ζητήματα που θα πείραζαν έναν άλλο.

Γενικά, ο Πορφύρας δίνει την εντύπωση ενός ανθρώπου που έχει περισσότερη σχέση με τα φυσικά στοιχεία που τραγουδούσε, τη θάλασσα, την έξοχή, τον αγέρα, τα δέντρα, παρά τους ανθρώπους. Φαίνεται σά να ζή στο περιθώριο της κοινωνίας, απ' όπου δεν μπορεί να χωριστή όλοτετα, αλλά κατορθώνει κα' απομονώνεται σε μια δική του ανεξάρτητη περιοχή. Άγνοει τη νεώτερη κίνηση των γραμμάτων μας, αδιαφορεί σε πολλά φαινόμενα της και δεν παρακολουθεί, όπως άλλοι τη φιλολογική μας ζωή. Ζει με τα περασμένα του και με την έμπνευσή του. Μονάχα γι' αυτά μπορεί να μιλήσει κα' όταν μιλάει, ή φωνή του έρχεται σάν από μακρινά.

Με τί καταγίνεστε τώρα; τον ρώτησα. Έξασκουθείτε να γράφετε; Έτοιμάζεστε να εκδώσετε τίποτε; — Βέβαια, γράφω κάπου-κάπου. Έχω ανέκδοτα κάμποσα ποιημάτα μου και μερικές μεταφράσεις.

— Από τ' αγγλικά νομίζω; — Ναι, από τ' αγγλικά και τα γαλλικά, τις δυο γλώσσες που έρω. Έχω μεταφράσεις από τ' αγγλικά στίχους του Σέλλεϋ κα' ενός άλλου μεγάλου ποιητή, του Κλέρεντ. Αυτός έγραψε νέος θαυμαστά ποιήματα, αλλά κατόν οίχτηκε στη φιλοσοφία και τα παρήκιομα. Από τα γαλλικά έχω μεταφράσεις του Ουγκώ και του Βερλαίν. Τό Βερλαίν τον προτιμούσα ανέκαθεν και τον διαβάζω πάντα για τους άριστους του στίχους. Εινε ένας από τους διασώλους μου.

— Ποιους άλλους διασώλους είχατε όταν επιδοθήκατε στο γράψιμο, τότε που άρχισατε να πρωτογράφετε στίχους;

Τί κα' αν σου πουν για έναν άνθρωπο, άμα δεν τον ιδείς έσο ο ίδιος με τα μάτια σου, πάντα κάτι λείπει για να τον γνωρίσεις ολοκληρωτικά. Για τον Πορφύρα είχα διαβάσει αρκετά, είχα άκουσει περισσότερα, αλλά δεν μου είχε δοθεί άκόμα εικόνα να πιάσω μαζί του προσωπική γνωριμία. Ώστόσο τον ήξερα καλά από τους στίχους του και μπορού να πω πως τη φιλολογική μου ανατροφή την είχα πάρει απ' τις «Σκέψεις». Η μουσική τους ύποβλητικότητα, ή ανεπιτήδευτη ποιητική τους, ή μελωδικός και ηχηρός των τόνος μου είχαν χάρισει φιλολογικές συζητήσεις αληθινότητες. Και δεν εινε, πικρή, λίγοι εκείνοι που θα συμφωνούσαν με τη γνώμη πως ο Πορφύρας αποτελεί για την ποίηση μας το γνησιώτερο αντιπροσώπου του λυρισμού.

Ο κ. Λάμπρος Πορφύρας (Παλαιά σπάνια φωτογραφία)

— Έμεις τότε είχαμε τον Παλαμά κα' αυτόν ακολουθούσαμε. Ο Παλαμάς έχει εργασία. Βέβαια, εργασία σπουδαία. Έργαστησε στο πεδίο και στην ποίηση και παντού. Εινε μεγάλη εργασία, δεν μπορεί κανείς να την άρνηθ. Ώστόσο υπάρχουν κα' έπαρκτες. Προγί: μιούεγε κάποιος νέος πως ο Παλαμάς δεν στέκεται για το έργο του. Μά έλοι οι ποιητές εινε έτσι. Άκόμα κα' ο Βερλαίν μέσα στη ξηρή βιβλία του μήτως δεν έχει ποιήματα καλύτερα; Έχει κα' ή ποιητή τις στιγμές της, στιγμές άριστοφρημάτων και στιγμές μερών. Φαίνεται όμως — προσθέτει χαμογελώντας — πως ή πρώτες εινε σπάνιες. Όσο για τον Παλαμά, δεν έχαν άκωα να τον κατανοήσω. Παραγνωρίζουν την εργασία του. Τό ίδιο κάνει κα' αυτός ο καθένας της... της Θεσσαλονίκης.

— Τον κύριο Άποστολάκη έννοιετε; Μά και σάς, νομίζω, σάς άδικεί.

— Δεν πρόκειται τόσο για μένα. Άδικεί περισσότερο τους άλλους, τον Παλαμά, άκόμα και τό Σολωμό.

— Σε τί τ' αποδίδετε σεις αυτό;

— Που άλλου, παρά στη στενοκεφαλία. Στενοκεφαλιά και κακία.

— Ίσως να μην πέφτετε έξω. Για σάς έγραψε κα' ο κ. Άλκις Θούλος. Τί ιδέα έχετε γι' αυτή;

— Θέλετε να μάθετε; Μου φαίνεται κακή γυναίκα. Κακή καί... κακογράφος. Θυμάμαι τη διάλεξη που είχε κατέβει να δώσει τότε στον Πειραιά. Έγώ δεν έσοκνενα να πάω. Αλλά ήταν στο σπίτι μου δυο κυρίες και με παρακάλεσαν. Η θεία μου ήταν λεπτή. Κυρίες βλέπετε. Τί νόκανα; Πήγα. Η θεία όμως να φώναζε από την άμχη. Μούρχόταν να βγω (λέει μ' ένα ζοηρότερο χαμόγελο), μά δεν μπορούσα πιά. Κι' έμεινα ως τό τέλος. Άφηστε τ' άλλα, εινε κα' άνοη κρίσεις. Εινε πως δεν πήγα καθόλου παραξέω, ενώ δεν εινε σωστό. Έγώ ταξίδευα στην Εύρωπη κα' έμεινα άρκετά. Κάθησα έννά μήνες στο Λονδίνο. Πήγα έπειτα και στο Παρίσι.

— Πότε έγινε αυτό;

— Μά θάνα τον έκοιπέντε χρόνια και παραπάνω. Από καί τράβηξα στην Ίταλία. Βαρέθηκα όμως να βλέπω τό μοναξία και γύρω. Όταν πά κανείς στην Ίταλία, πρέπει να κάνει αυτό που γράφει κάποιος ο Σπάνταλ: ν' άρχισι την έπισκεψη από τό βορρά, να βλέπει στο δρόμο τα νημεία, να φτάσει στη Νεάπολι κα' εκεί να... τα ξεχνάει δια. Αυτό έκανα κα' εγώ. Γύρισα λοιπόν στην Ελλάδα και δεν ξαναταξίδευα. Η θεία όμως να πάω και στο βορρά, εκεί πάνω στη Νορβηγία...

— Θα σάς τραβούσε ίσως με τη φιλολογία της.

— Ναι, έτσι φαίνεται. Έμεινα μόνι άρσενον πάλι οι βόρειοι συγγραφείς. Άγαπούσα υπερβολικά και θαυμάζω άκόμα πρό πάντων τό Χάμσον. Έπειτα κα' οι άλλοι δεν εινε μικροί, όπως ο Ίφεν, ο Μπρόνσον, ο Γιάκωβσον. Ο τελευταίος κατέγραφε απ' τη δανία, αλλά τό ίδιο κάνει, αυτοί μούσαν δυο άναμεταξύ τους. Η θεία πάλι να πάω εκεί, αλλά δεν έρω πως δεν τό κατάφερα.

— Και γιατί δεν πηγαίνατε άργότερα; Δεν σάς πήραν άκόμα τα χρόνια.

— Ναι, αλλά με πήρε σβάρα ή... κατάρσας. Πως να πά κανείς σήμερα στη Νορβηγία! Τα έξοδα εινε πολλά, ενώ τότε είχαμε φτηνά. Έπειτα, από καί που ήμουν δεν άπείχε πολύ. Την έχασα όμως την έκαρία. Πάει πιά. Τώρα μου εινε αδύνατο να κοινηθώ από δώ.

— Παςέες έχετε δώ στον Πειραιά;

— Φιλολογικές, όχι. Άλλοτε είχαμε. Αλλά τώρα ανέβηκαν δυο στην Αθήνα, ο Νιρβάνας, ο Μελάς, ή Καμινάκης. Κάποτε ανέβαινα κα' εγώ και τους έβλεπα, μά τώρα σπάνια πηγαίνο. Τον πάλι καμψ ήμουν εκεί συχνότερα. Ένα διάστημα μάλιστα, πριν έρω για πάντα στον Πειραιά, καθόμουν στην Πλάκα. Ήταν τότε που φοιτούσα στο Πανεπιστήμιο.

— Ήσαστε φοιτητής; σε ποιόν κλάδο;

— Στα νομικά. Παρακολούθησα άρκετά, δεν πήρα τό δίπλωμα όμως. Όταν θάδινα εξετάσεις, μ' έπασε ένας τύπος και τ' άφησε στη μέση. Έπερε να τό πάρω όμως. Αλλά και να τώπαρνα πάλι, τί θα τώκανα; Διηγόρος θα γινόμουν;

Και στο σημείο αυτό προσπαθεί να γελώσ έλαφρά.

— Τότε είχατε τα γλωσσικά. Δεν άνακατευτήκατε και σεις σ' αυτά;

— Πώς! Είχαμε ιδρύσει και σύλλογο. Λάβανα κα' εγώ μέρος τότε.

— Άποχωρήσατε γρήγορα όμως απ' αυτή την κίνηση, δεν ειν' έτσι;

— Ναι. Όσο πήγαινα, γινόμουν και ημελιώτερος. Δεν έπιδόμια τις γλωσσικές αδιαιλαξίες των άλλων.

Σε ποιά περιοδικά συνεργάζόσαστε;

— Στην «Έχνη», στο «Λόγος», στα «Παναθηναϊκά», στο «Περίοδικό μας» και στον «Καλλιτέχνη» του Βόσκου. Πήγαινα ταχυτικά κα' στο σπίτι του Παλαμά.

— Τον Παπαδιαμάντη, που τό γράφατε και ποιήμα, τον έννοιετε;

— Πολύ μάλιστα. Τον έβλεπα στα γραφεία της «Ακροπόλεως». Ήταν έκανε μεταφράσεις, και στη Δεξαμενή. Έκει κρατούσε κάποτε και σημειώσεις για τα διηγήματά του. Κατεβαίναμε μαζί και στα άμχα, όπου έτρωγε και πρό πάντων έπανε.

— Τι παρουσιαστικό είχε;

— Ελεντό. Έμοιαζε μ' αλήτη. Επί πλέον ήταν άκωνόνητος και άδύνατος. Μά φορού έμαθε πως πήγαιναν επίτιμους στον Άγιο Έλμο, όπου έμελλε, για να τον άκούσουν, κα' θύμωσε πολύ. Ήταν άδύνατος άληθινά θρησκός, τα πιστεύε ατά.

— Παράβα σάς εινε ή Χίος;

— Ναι. Γεννήθηκα εκεί στο 1879 κα' οι γονείς μου έ-κνησαν από νορίς, όταν έγινε, θαρρώ, κάποιος σεισμός. Πή-γαμε κα' στη Σύρα κα' κατ'αλήξαμε στην Αθήνα, όπου τε-λειώσα τό γυμνάσιο κα' ύστερα ρωστέλεια ως φοιτητής.

— Άγαπάτε τα βιβλία;

— Άλλοτε ήμουν βιβλιοφάγος. Τους άρχαίους τους ά-κατάληπτα δταν... βρήκα απ' τό γυμνάσιο. Μελέτησα άρκε-τός απ' αυτούς. Είχα πολλά βιβλία τότε. Αλλά τα μού-αυτά τα πήραν κα' τ' άλλα μού άπέλειψα σ' ένα μισοπύλο κα' μόνον.

— Σας τα πήραν, είπατε; Ποιοί;

— Ο... φίλοι!

— Παρακολουθείτε την παραγωγή των νεωτέρων;

— Όσο μπορώ. Βλέπω ότι μου στέλνουν. Απ' όσους έγραψαν τελευταία ποιήματα ξεχωρίζω τον Καρυοπάκη κα' σε κάποιον την Πολυδούρη.

— Νομίζετε πως οι νέοι μπορούν να συγκριθούν με τους παλαιούς στην ποίηση;

— Δεν έρω. Πρέπει να σκεφτή κανείς πολύ για ν' ά-κατήση σ' αυτά τα ζητήματα.

— Η καθυστέρηση που εισάγουν μερικοί απ' τους νέους στα ποιήματά τους, πως σάς φαίνεται;

— Δεν την αποδοκιμάζω, άρκει να μισήνη εκεί που χρειά-ζται.

— Πεζά διαβάζετε;

— Άκουσα πολύ καλά λόγια για τό βιβλίο του Μυρ-βήλη, αλλά δεν τό διάβασα άκόμα. Θα τό δω.

— Θα σάς ρωτήσω κα' ένα... επαγγελματικά μν-στα, αν επιτρέπετε. Τα ποιήματά σας πως τα συνθέτετε, τι μέθοδο ακολουθείτε στη σύνθεσή τους;

— Μά έρω κα' εγώ! Νά, τα περισσότερα τα κάνω στο λήνο. Άλλα μούχονται διόλοληρα, άλλα κομματιαστά.

— Θα εκδώσετε νέα συλλογή;

— Έτα σκοπεύω. Αλλά εινε αυτή ή κρίση, βλέπετε. Ο-αν ο Ζηράς μου τίπωσε τό πρώτο βιβλίο κα' τώδια τα πρώτα δοκίμια, μου φάνηκε άρκετά. Που να δώσω ο άλλος τράντα δοκίμια στη σημερινή περίσταση για ποιήματα!

— Θα ήθελα να μάθω αν έχετε ο ίδιος ώριμμένες προτι-μήσεις στα ποιήματά σας.

— Τί να σάς πώ... Μου φαίνεται πως ο τεχνίτης, όταν δώσει ένα έργο, άποξενώνεται απ' αυτό. Άποβλέπει να δη-μοσιώρησι κάτι νέο.

Συνώνημα να φύγω:

— Είχε Πορφύρα, σάς εύχαριστώ για όσα μου είπατε. Τώρα θα μου δώσετε την άδεια κα' να... τα γράψω.

Ο ποιητής θέλει να φέρη αντίρρηση, αλλά είμαι βέβαιος πως θα υποχωρήσει.

— Να τα γράφετε; μου λέει. Μά έμεις τάπαμε έτσι, όχι για να γράψουν. Έπειτα τί ενδιαφέρο μπορούν ναχουν αυτά για τους άλλους;

— Που έφέρετε! Η μόνη δυσκολία εινε που δεν κράτησα σημειώ-σεις. Αλλά δεν πειράζει. Θα προσπαθήσω να τα θυμηθώ κα' πιστεύω να τ' αποδώσω πιστά. Τί λέτε;

— Καλά, καλά!

— Καί μια παρακληση άκόμα. Θέλω να μου δώστε κανένα άνέκ-δοτο ποιήμα σας για τό «Μπουκέτο».

Νέος διαταγμός και νέα πάλι ύπόσχεση:

— Θα κοιτάξω σία χαράκι μου κα' θα σάς στείλω κάτι. Τό άμυμμά μου εινε πολύ αγαπητό...

Τό μπισπούνι πάει να τραγουδάει ευθείες στη γη κα' ο ευγενικός ποιητής, που άνοιχνο κα' της νοσταλ-γίας μου δίνει το χέρι του.

Γ. ΚΟΤΖΙΟΥΛΑΣ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΩ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ

Τούρκοι διαβήκαν, ή φωτιά, τό άμα τρέχουν πέρα κα' ή Χίος, τ' άμορφο νησί, μοιάζει με μαύρη έέρα. ή Χίος με τα ίσμερά δέντρα της, με τα πλατεία ρουμάνια της, τους πύργους, τις ραχοβίλες, που κάπου-κάπου τό βραδυ χορεύτρες Χιωτοπούλες καθρέφτιζε στα γαλανά νερά της.

Παντού έρημιά. Μά εκεί κοντά σε τόχο κατισμένο παιδάκι γαλιανόμιο, μονάχο καθισμένο έσανθε τό κεφάλι του θλιμμένο κα' είχε για μόνο σκέπασμα, για μόνο του σπτάτα άσπρης άγορμυλής κλαδί, κακόμοιρο παιδάκι, μέσ' στη σφαγή την τόση ξεχασμένο.

Φτωχό παιδί στο βράχο έκει που κλαίς παρατημένο, τό γαλανό ματάκι σου για νάβρω στεγνωμένο, που μοιάζει τ' ούρανού κα' της θάλασσης, στη ζαφειρόχνη κόρη του που εινε θολωμένη, για να ξανάβη ή άστραστή κα' ή χάρι του ή χαμένη, καί τό χροιά κεφάλι για να σιάσης.

Τί θές, πεντάμορφο παιδί; Τί θέλεις από μένα τα δόχονρά σου τα μαλλιά για να τα ιδώ πλεγμένα, στην κατάσταση την: πλάτη σου άπλωμένα, μαλλιά που δεν έννιώσουν τό ψαλλιδιό τό δρόμο κα' κλαίνε ολοτύγυρα στον άμορφο σου άμω σαν της ίτιάς τα φύλλα τα γυμμένα;

Ποιά δόναμι του πάνου σου τα νέφη να σκορπίση; Μή θές τό χροίο του Ίφην σίς όχθες του π' άνθίζει κα' με τα γαλανά σου μάτια μοιάζει;

Μή θές καρπό απ' τό δέντρο που τα ούβι χορταίνει κα' από τον ίσμο του άλογο κανένα δεν μακραίνει έσαν αιώνα αδιάκοπα αν καλπάζει;

Μή θές του δάσους τ' άμορφο πουλί που κελαηδεί που της φλογέρας τη λαλιά ή γλίσκα του περνάει κα' από τό ντερί άκόμα πού πολύ ήχα;

Τί θέλεις; τ' άνθος, τον καρπό ή τό γλυκό πουλάκι;

— Φίλε, μου λέει τό παιδί, τό γαλανό Έλληνοπού-λα, μαρτυρεί γω κα' μιλάς θέλω μοναχά!

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Εινε αινιγ, κα' ή θύρα σου κλειστή. «Ω, ά, καλή μου, ξύπνα κα' εινε ώρα, ή ώρα που τό ρόδο θ' άνοιχτή. Ξύπνα κα' σ', πουλί μου, ξύπνα τώρα!»

Τρυγόνά μου άγαπημένο, άκούς; Αυτός που σε φωνάζει ειν' τό πουλί σου τό καμένο σε τραγουδά, μά κα' στενάζει.

Στην πόρτα σου βή ή πόρτα σου φωνάζει. Είμαι τό φως, κα' σου λέει ή αινιγ.

Είμαι τραγουδισ, τό πουλί σου καίκα. Είμαι ή άγάπη, ή καρδιά μου σου καίει.

«Ω, τρυγόνά μου λατρεμένο, άκούς; Αυτός που σε φωνάζει τό τούρι σου εινε τό καμένο που σε μινει κα' δάξου βγάλα»

Σάν άγγελο ή ψυχή μου σε λατρεύει, κα' σάν γυναίκα πάλι σ' αγαπά.

Πλάστη ή ψυχή μου σε για να γυρής κα' έχει ή καρδιά σου σένα για ποτό.

«Ω, τρυγόνά μου άγαπημένο, άκούς; Αυτός που σου καίει σ' έχει ταράνα μιστημένο κα' κλαίει κα' παραμυθεί»

Μεταφράσεις Β. ΚΟΥΦΑ

ΛΑΪΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

«Ο τεχνίτης δεν πεινάει κα' αν πεινάσει, δεν πεθαίνει.

— Όποιος κλέβει μαρ-γάρι, κα' διους περπατεί μαζώνει.

— Ο φίλος σε μια ώρα αξίζει μια χώρα.

— Ός να οίσει, πέτρα, τα δακρύνά της μέτρα.

ΒΡΑΖΙΛΙΑΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΕΔΕΙΡΟΣ Ε ΑΛΒΟΥΚΕΡΚΕ

Η ΣΑΤΑΝΙΚΗ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

Ο γέρο Φέλιξ είχε περάσει ολόκληρη τη ζωή του κινώντας το χτίστη στο Ρίο—Γανέιρο. Ήταν ένας Ήρακλής πανήγυρτος, με τετράγωνους ώμους, μα κοντός σαν κίτσα. Ήσυχος, όταν μια ιδέα του περνούσε απ' το μυαλό, του καρφωνόταν εκεί για πάντα κι ούτε ο διάβολος ο ίδιος δεν θα μπορούσε να του τη βγάλει... Τό 'δω κι' άια τον πείραζε κανείς... Η ιδέα της εκδίκης κολλούσε μέσα στο μυαλό του, τη μελετούσε μίγες ολόκληρες. Πολλές φορές και στο τέλος, με την υπομονή, καρφωνόταντας την κατάλληλη ευκαιρία, καθόρθωνε πάντα να σκαρώσει καμμιάν άσχημη φάρα σ' αυτόν που μισούσε.

Ο Φέλιξ είχε παντρευτεί νέος, μα η γυναίκα του, αφού του έδωσε ένα αγοράκι, έβαρε, φάνεται, την αβλιότητα κοντά του και πέθανε. Τα παιδιά του μεγάλωσαν ελεύθερα, αλητεϊστας μαζί με τ' άλλα χαμίνια της συνοικίας... Έτσι πέρασαν τα χρόνια... Ο γιός του έγινε φημισμένος κλέφτης κι' η κόρη του μια κοπέλλα σχεδόν του δρόμου που κάθε τόσο αναστάριζε τη γειτονιά με τους ερωτοκαυγάδες της. Όλα πήγαιναν έτσι λιαυρά, όταν ξαφνικά ο γέρος αρρώστησε. Ένας καταραμένος ρεματισμός τον χτύπησε και στά δυο πόδια, κλείνοντας τον μέσα στο σπίτι και καρφώνοντας τον σε μια παλιή σαραβαλιωμένη πολυθρόνα. Η αρρώστια του πήρε το μάκρουν... Η κόρη ξεκοινοποίησε τα βιβλία του σπιτιού με τα χρήματα που κέρδιζε κινώντας την πλύστρα... και με άλλους τρόπους έσωσε. Κι' έτσι ζούσαν.

Ο γέρος, θέλοντας και μη, περνούσε τις ημέρες του ασάλευτος στην πολυθρόνα του, σφολιάζοντας απ' τους πόνους με την παραμυθισμένη απ' τη ζωή...

Έκείνη την εποχή άκριτως τους βρήκε μια διαβολική περιπέτεια. Ο προκομένος ο γιός του, που ο γέρος είχε να τον ιδεί δυο-τρεις βδομάδες, σοφίστηκε μια βράδυ νύχτα να επιτεθεί έναντιον ενός ήσυχου άστου που γύριζε στο σπίτι του και να τον στείλει στον άλλο κόσμο με μια τρομερή μαχαίρα στην κοιλιά. Μα τα πράγματα ήρθαν για την άτυχία του έτσι, ώστε πριν ακόμα προφτάσει να τον ληστέψει, να τον συνλάβουν οι αστυφύλακες.

Ο γέρος διάβαζε ταχυτικά τις εφημερίδες από την πρώτη ως την τελευταία άράδα. Έτσι έμαθε τα κατορθώματα του γιού του. Έτσι άπ' τις εφημερίδες έμαθε πάλι τη δική του καταδίκη. Μα δι' αυτά θα τον άρεσαν ίσως αδιάφορο, αν μια μικρή λεπτομέρεια δεν τον έκανε να μανιάσει κυριολεκτικώς: Ο αστυφύλακας που είχε συνλάβει το γιό του ήταν—ποιός θα το πίστευε—ο Βερνάρδος, ναι, ο Βερνάρδος ο γείτονάς του, ο οποίος καθόταν στο ίδιο σπίτι, στο αντίκρου στην πόρτα του δωματίου...

Από τότε, το μόνο πράγμα που απασχολούσε το γέρο Φέλιξ ήταν πως να εκδικηθεί το Βερνάρδο. Το μίσος του αυτό γέμισε την ύπαρξή του κι' ήταν τόσο δυνατό, ώστε νικούσε κι' αυτούς ακόμα τους πόνους των ποδιών του. Η ιδέα ότι δεν θα γινόταν καλά, ενώ ο Βερνάρδος θα εξακολουθούσε να παραμένει άτιμώρητος, του προκαλούσε σπασμούς λύσσας. Άφριζε, έτριζε τα δόντια του και μέσ' στο σκοτεινό μυαλό του μηχανεύονταν τα πάντα για να μπορέσει να εκδικηθεί. Μα, αλλοίμονο! καταλάβαινε ότι δεν θα καθόρθωνε τίποτε, έφθον έμενε ξαπλωμένος στην πολυθρόνα του.

Μήνες έπέρασαν έτσι και στο μεταξύ οι ρεματισμοί του, αντί να του περάσουν, χειροτέρευαν ολοένα. Μόλις ο Φέλιξ προσπαθούσε να κινηθεί, φοιχτοί πόνοι τον έπαιναν στις αρθρώσεις. Η κόρη του τον κακομεταχειριζόταν τώρα και τον φοβόριζε μάλιστα, πως θα τον στείλει στο άσπλο τον άνάταν.

Ήταν Ιούνιος τότε κι' είχε άρχισει μια περίοδος μεγάλων και ατελείωτων βροχών. Ο γέρος υπέφερε φοιχτά απ' το κρύο και την ύγρασία κι' η κόρη του, θημωμένη για την κακοκαιρία που δεν την άφινε να κάνει τις μπουγάδες της, ζούσε σε μια διαγυή γωνία. Φερνόντας στον πατέρα της σαν σε σκύλο και, παραγματικά με την έγκατερήσει ενός σκύλου, ο γέρος τα υπέφερε όλα—τόσο φοβόταν μήπως η κόρη του τον διαδέξει απ' το σπίτι. Συγχρόνως ένα σχέδιο εκδίκης είχε γεννηθεί μέσ' στο μυαλό του και άργα, έπ' μήνες, από τότε που είχε άποκτησει την πεποίθησι ότι δεν θα γίνει καλά, το σχέδιο αυτό είχε άποροφηήσει την πεποίθησι ότι δεν θα γίνει καλά. Και παραδοκός με άγονία την κατάλληλη ευκαιρία για να το έφαρμόσει.

Τέλος η ευκαιρία αυτή παρουσιάστηκε μια ημέρα τρομερή. Άποβερός ή κόρη του είχε βγει έξω κι' όλη τη νύχτα δεν είχε γυρίσει στο σπίτι. Ο γέρος είχε ξεραθεί από τη δίψη και το μαρτύριο του είχε διπλασιαστεί.

Κατά τα χαράματα—θα ήταν ξη ή όρα—ή κόρη του γύρισε ή μάλλον μπήκε μανιασμένη στο δωμάτιο και πίσω της ή Ζανέτα, ή «φληνδάρα» του Βερνάρδου, ή οποία προσπαθούσε να τη δείξει και, σκολίζοντας την με τα χειρότερα έπιδετα, της φώναζε:

—Α! Α! δούρα!... θα σε μάθω να κλέβεις τους άντρες των άλλων!

Έπειτα ή δυο γυναίκες πιάστηκαν απ' τα μαλλιά, αναστατώνοντας ολόκληρη τη συνοικία. Τού χρόνου οι γείτονες προσπαθούσαν να τις χωρίσουν. Σίγουρα δέ θα κοιματιάζονταν, αν δεν ήταν μερικοί αστυφύλακες, οι οποίοι τις τραβήξαν στο τμήμα.

Οι αὐτά έγιναν μέσα σε δυο στιγμές, έτσι που ο γέρος δεν πρόφτασε ν' άρθώσει ούτε λέξη. Μα μια τρομερή λύσσα, μια λύσσα τυφλή, μια όργη θηρίου του είχε ανέβει στο κεφάλι... Πως; Η κόρη του άγασσε το Βερνάρδο και δέλησε μάλιστα να τον πιάσει απ' τη φληνδάρα του;... Ό! μα αυτό ήταν το ξεγέλασμα!

Κατά το μεσημέρι, ο γέρος είδε το Βερνάρδο να γυρίζει στην κίμαρή του. Είχε περάσει τη νύχτα του έξω, με την πρόφασι πως είχε υπηρεσία κι' έτσι άγνοούσε τον προΐον γυναικαγοιγία. Έγινε χαμογελώντας, πλσίασε το Φέλιξ και τον ρώτησε, άπως συνήθε να τον ρωτάει κάθε φορά που τον έβλεπε:

—Ε, πως τα πάς, γέρο;

Ο Φέλιξ δεν τον άπάντησε και του έκανε νόημα να πλησιάσει ακόμα.

Όταν ο αστυφύλαξ ξύπωσε κοντά του, ο γέρος του ψήφισε στο αυτί πως ήθελε να του μιλήσει για ένα πράγμα πολύ σοβαρό. Μα προηγουμένως άβλεψε απ' αυτόν να πάει στην κίμαρά του και να του φέρη το μεγάλο μυτερό μαχαίρι του. Ο Βερνάρδος ξαφνίστηκε και τον ρώτησε:

—Μα τί θα το κάνεις το μαχαίρι, κη Φέλιξ;

Ο γέρος χαμογέλασε μυστηριωδώς και του άπάντησε:

—Πήγαινε, παιδί μου, θα σου πω κατάνη και θα δεις πως έχω άδικο...

Καλά, πηγαίνω, ελε ο Βερνάρδος και θήκε έξω.

Σε μια στιγμή ξαναγύρισε με το μαχαίρι, το όποιο έδωσε στο γέρο.

—Τώρα, ελε ο Φέλιξ, πήγαινε να κλείσεις την πόρτα για να μη μās άκούσουν οι γείτονες... Κλείσε την καλά!... Δωσε και μια στροφή στο κλειδί...

Ο Βερνάρδος δυσπίστωσε κι' δι' αυτά τα μυστήρια, μα, επειδή είχε τη βεβαιότητα πως ο γέρος δεν μπορούσε να του κάνει κανένα κακό, σιμιορφώθηκε με τις ύποδείξεις του και περιμένε, περιέργως να μάθη τί τον ήθελε.

—Λέγε λοιπόν, το ελε άντιόνα.

—Όχι ακόμα, του άπάντησε ο γέρος. Νά πάρε πρώτα αυτό το ρολόι και διά!

Και, λέγοντας τα λόγια αυτά, ο γέρος έβγαλε ένα παλιό νικελίνο ρολόι, το όποιο έδωσε στον αστυφύλακα.

—Τί να το κάνω αυτό, κη Φέλιξ; ρώτη έκείνους με περιέργεια.

—Κράτησε το, σου λέω!...

—Σίγουρα ο γέρος τρελλάθηκε! σκέφτηκε ο Βερνάρδος κι' έβαλε όπισσό του ρολόι στην τσέπη του.

Έπειτα, βλέποντας τον τρόπο με τον όποιο ο γέρος είχε άράξει το μαχαίρι, παραμείωσε για σιγουράδα.

Την ίδια σχεδόν στιγμή ο Φέλιξ έκανε κι' άποτομη κίνησι και ξύπνησε τους πόνους του κι' άρχισε να στενάζει, να βράζει τρομερούς θρήνους, σχεδόν οδυαχτά:

—Αί!... Αί!... Έκανε. Πεδάγω!... Πεδάγω!...

Ο Βερνάρδος δεν τον είχε άκούσει ποτέ να στενάζει τόσο δυνατά. Η δυσπίστη του μεγάλωσε όλοένα και, βλέποντας ότι ο γέρος δεν άφινε το μαχαίρι, σκολοίστηκε ότι ίσως θα τον σπώνανε αν τον πλησίαζε πολύ... Άπομακρινήθηκε μάλιστα ακόμα δυο-τρία βήματα, χωρίς να πη λέξη, περιμένοντας να δει τί θα συνέβαινε και βέβαιος πως είχε να κάνει κι' ένα τρελλά.

Έντομασθ οι θρήνοι του γέρου είχαν μεγαλώσει τόσο, ώστε άκουγα τώρα θα τους άκουγαν απ' όλο το σπίτι... Τέλος ο Βερνάρδος, κοιμωμένος πάλι να περμένη, ελε: «Θα ξαναγύρισω, κη Φέλιξ!» κι' έκανε να τραβήξει για την πόρτα.

Έξαφνα όμως τότε ο γέρος ξεγύμνωσε το ίδιο του το στήθος και με μια γοήγορη κίνησι, χρησιμοποιώντας διες του τις δυνάμεις, κόρρωσε το μαχαίρι ως τη λαβή στην καρδιά του!...

Ότε μια σταγόνα αίμα δεν βγήκε, γιατί το σίδερο έφραζε την πληγή. Το πρόσωπο του Φέλιξ συσπάστηκε σε μια τρομερή έκφρασι πόνου και τα δάχτυλά του μαζεύτηκαν σπασμωδικά...

Ο Βερνάρδος τραβήχτηκε πίσω περίτρομος. Έπειτα, έτρεξε για σιγουράδα.

Την ίδια σχεδόν στιγμή ο Φέλιξ έκανε κι' άποτομη κίνησι και ξύπνησε τους πόνους του κι' άρχισε να στενάζει, να βράζει τρομερούς θρήνους, σχεδόν οδυαχτά:

—Αί!... Αί!... Έκανε. Πεδάγω!... Πεδάγω!...

Ο Βερνάρδος δεν τον είχε άκούσει ποτέ να στενάζει τόσο δυνατά. Η δυσπίστη του μεγάλωσε όλοένα και, βλέποντας ότι ο γέρος δεν άφινε το μαχαίρι, σκολοίστηκε ότι ίσως θα τον σπώνανε αν τον πλησίαζε πολύ... Άπομακρινήθηκε μάλιστα ακόμα δυο-τρία βήματα, χωρίς να πη λέξη, περιμένοντας να δει τί θα συνέβαινε και βέβαιος πως είχε να κάνει κι' ένα τρελλά.

Έντομασθ οι θρήνοι του γέρου είχαν μεγαλώσει τόσο, ώστε άκουγα τώρα θα τους άκουγαν απ' όλο το σπίτι... Τέλος ο Βερνάρδος, κοιμωμένος πάλι να περμένη, ελε: «Θα ξαναγύρισω, κη Φέλιξ!» κι' έκανε να τραβήξει για την πόρτα.

Έξαφνα όμως τότε ο γέρος ξεγύμνωσε το ίδιο του το στήθος και με μια γοήγορη κίνησι, χρησιμοποιώντας διες του τις δυνάμεις, κόρρωσε το μαχαίρι ως τη λαβή στην καρδιά του!...

Ότε μια σταγόνα αίμα δεν βγήκε, γιατί το σίδερο έφραζε την πληγή. Το πρόσωπο του Φέλιξ συσπάστηκε σε μια τρομερή έκφρασι πόνου και τα δάχτυλά του μαζεύτηκαν σπασμωδικά...

Ο Βερνάρδος τραβήχτηκε πίσω περίτρομος. Έπειτα, έτρεξε για σιγουράδα.

Την ίδια σχεδόν στιγμή ο Φέλιξ έκανε κι' άποτομη κίνησι και ξύπνησε τους πόνους του κι' άρχισε να στενάζει, να βράζει τρομερούς θρήνους, σχεδόν οδυαχτά:

—Αί!... Αί!... Έκανε. Πεδάγω!... Πεδάγω!...

Ο Βερνάρδος δεν τον είχε άκούσει ποτέ να στενάζει τόσο δυνατά. Η δυσπίστη του μεγάλωσε όλοένα και, βλέποντας ότι ο γέρος δεν άφινε το μαχαίρι, σκολοίστηκε ότι ίσως θα τον σπώνανε αν τον πλησίαζε πολύ... Άπομακρινήθηκε μάλιστα ακόμα δυο-τρία βήματα, χωρίς να πη λέξη, περιμένοντας να δει τί θα συνέβαινε και βέβαιος πως είχε να κάνει κι' ένα τρελλά.

Έντομασθ οι θρήνοι του γέρου είχαν μεγαλώσει τόσο, ώστε άκουγα τώρα θα τους άκουγαν απ' όλο το σπίτι... Τέλος ο Βερνάρδος, κοιμωμένος πάλι να περμένη, ελε: «Θα ξαναγύρισω, κη Φέλιξ!» κι' έκανε να τραβήξει για την πόρτα.

Έξαφνα όμως τότε ο γέρος ξεγύμνωσε το ίδιο του το στήθος και με μια γοήγορη κίνησι, χρησιμοποιώντας διες του τις δυνάμεις, κόρρωσε το μαχαίρι ως τη λαβή στην καρδιά του!...

Ότε μια σταγόνα αίμα δεν βγήκε, γιατί το σίδερο έφραζε την πληγή. Το πρόσωπο του Φέλιξ συσπάστηκε σε μια τρομερή έκφρασι πόνου και τα δάχτυλά του μαζεύτηκαν σπασμωδικά...

Ο Βερνάρδος τραβήχτηκε πίσω περίτρομος. Έπειτα, έτρεξε για σιγουράδα.

Ο Βερνάρδος τραβήχτηκε πίσω περίτρομος...

ΤΑ ΠΙΟ ΒΡΑΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΜΑΤΙΑ ΠΛΑΝΑ

Ματιά που σ' άγνώρισα έν' απόβραδο τ' Άπριλη κι' ένοιωσα μέσ' στα βάθρα μου τ' άπόκοσμο σας φως τη λάμψη σας νυχτόμερα, ό φροτοδόλοι ήλιοι, και την εικόνα σας γροικώ στα μάτια μου έμπρός.

Παά δύναμι ίεροκόσμου έχετε σεις, ό μάτια, που την καρδιά μου πλάνωσε ή πρώτη σας ματιά; Παά δύναμι κατοίκησε στα μάγα σας παλάτια κι' άναψε μέσ' στα στήθεα μου άβυσταχτη φωτιά;

Ό μάτια πλάνα, αὐτόφωτα χρυσάχτινα διαμάντια, άποκόσμοι που χύνετε χαρά, φως αόγντο, πως θέλετε παντογνώ να σας θεωρώ άγνάντια σε κάθε άπομείωμο, σε κάθε δειλινό!...

ΚΩΣΤΑΣ ΚΕΦΑΛΑΣ

ΚΑΚΗ ΝΥΧΤΑ

Άργά, βαρεία άκούγονται σαν κλάμματα πηνμένα τα κήματα της θάλασσας στην έρημ άρογοιγία κι' ό άνεμος στην πόρτα μου βογγάει άφρημένα μιας κοιμωμένης φέρνοντας τη θλίβηρι λαλιά.

Κι' άκούω της νύχτας τη βοή και την άνεμοζάλη να μοι στέλνουν οι νεκροί άπελπισμένους φωνές κι' γυρνάει κήματα έσπούνε στ' άρογοιγία κι' έρπον φέρνον προσηνχές κι' άγάπες μα- (κρινές.

Ι. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

ΝΤΑΝ... ΝΤΑΝ...

Άρογοιγία ή καμπίνα άλαργινά Νταν... Νταν... Μέσα μου νοιώθω κάποιον λήπη κι' άποπλύνει στην ψυχή μου οι χτύποι Νταν... Νταν... Κάποιος μου θήρησι ξυπνά...

Άρογοιγία ή καμπίνα άλαργινά Σαν τότε που μακριά μου είχατε φύγει... Πληγή καινούρια στην καρδιά μου άνοιγες κι' από ή παλιή άρχινοσε να περνά...

Β. Π.

ΜΟΝΑΧΑ Τ' ΑΓΕΡΙ

Τό γλωσσό τοῦτο κι' άγαιο Κι' άσπιντόφωτο δέλε.

Άδρια στα μάτια Κι' άπαρα στα χείλη.

Και άν ήθε στο πλάι μου Κι' έγω ή ή λήπη.

Η καρδιά μου διπλώνοιτε Την άγάπη που λείπει.

Παγήγορο τίποτα, Μονάχα τ' άγέρι.

Χαίρει τη θήμησ Άνέμο γέρο.

Και κυλάει και κυλάει, Και μιλάει και μιλάει Για κάτι που πέρασε κι' έχαθη και πάει...

Ν. Υόρκη.

Θ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΗΣ

προς την πόρτα, την άνοιξε, φώναξε βοήθεια και ξαναγύρισε για ν' άποπλύνει το μαχαίρι απ' την πληγή και για να ιδεί αν ήταν ακόμα έντομο να σπύσει το δυστυχισμένο γέρο.

Μα την ίδια στιγμή, άντρες και γυναίκες, έτρεξαν έστρελλαιμένοι μέσα και, βλέποντας το Βερνάρδο με το πελώριο μαχαίρι στο χέρι, από το όποιο έσταζε το αίμα, κι' απ' την άλλη μεριά το γέρο σκοτωμένο, άφωσαν όλοι μαζί έναντιον του και τον άρόπλισαν, φωνάζοντας:

—Είς θάνατον! Είς θάνατον! Έπειτα με γροθιές, με κλοτσιές, με μπιστουιές, τον ώδήγησαν ως το παύμα όπου, μισοπεθαμένο απ' το ξύλο, τον παρέδωσαν στον άποκόμο ως δολοφόνο του γέρο Φέλιξ.

Η δικη έγινε έπειτ' από μερικούς μήνες κι' ο Βερνάρδος καταδικάστηκε σε ισόβια δεσμά. Άν και ελε στους δικαστάς με ποιά τρόπο είχε σκοτωθεί ο γέρος, κανένας δεν ήθέλησε να τον πιστέψη.

Η ένταλνι του άποδείξεις ήσαν άναμωμώτητες. Είχε σκοληφθεί απ' άποπόφο κατά τη στιγμή του έγκλήματος. Καθώς μάλιστα ήσαν το νικελίνο ρολόι του Φέλιξ στην τσέπη του, άπέδωσαν στην κλοπή τη δολοφονία...

Η εκδίκης του Φέλιξ ήταν καλά μελετημένη... Ο γέρος είχε νικήσει...

Ο ΗΡΟΣ ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΒΟΤΣΗ

Πρὸ τῆς ἀνατινάξεως τοῦ «Φετχί Μπουλέντ». Ένας μνημειώδης λόγος τοῦ ήρωος. Πρὸς τὸ θάνατο καὶ τὴ δόξα. Ο ήρωϊσμός τοῦ πληρώματος. Ο χαίρετισμός πρὸς τὴν «Σφακηρία». Ο Βότσης κι' ο καμαρέτος του. Η πεποίθησι πρὸς τὴ νίκη. Μιά συνουσία του με τὸν Κυπρίσιο Στέφανο. Η καταγωγή τοῦ Ν. Βότση, κτλ. κτλ.

Έπ' τη ευκαιρία τοῦ θανάτου τοῦ ναυάρχου Νικολάου Βότση, τὸν όποιο θοήγρησε ολόκληρη ή Ελλάδα, δημοσιεύουμε σήμερα μερικά άνεκδοτά του, παρμένα από την πολεμική δράση τοῦ ένδοξου ναυτικού κατὰ τὸν Έλληνοτουρκικό πόλεμο τοῦ 1912—1913.

Όταν, τὸ βράδυ τῆς 19ης Οκτωβρίου 1912 απέπλευσε από τὸ λιμάνι τοῦ Έλενθεροχωρίου τὸ τορπιλλόβλο 11, τὸ όποιο κυβερνούσε ο Βότσης, διευθυνόμενο πρὸς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης, όπου έπρόκειτο νὰ τορπιλήσει τὸ Τουρκικὸ θωρηκτὸ «Φετχί Μπουλέντ», ο ήρωϊκὸς θαλασσοδὸς παρέταξε τοὺς άνδρες τοῦ πληρώματος καὶ τοὺς ξεβρόντησε τὸν παρακάτω αξιοσημείωτο λόγο, ο όποιος θυμίζει τὰ λόγια τοῦ Λεωνίδα πρὸς τοὺς Τριακισίους πρὸ τῆς μάχης τὸν Θερμοπύλων:

—Παιδιά, πρέπει νὰ ξέρετε πὸς ἐκεὶ πὸν πάμε τώρα, δὲν πάμε γιὰ διασκέδασι! Πρέπει νὰ τὸ πάρετε απόφασι πὸς ή ζωή μας εἶνε κατὰ τὸν «Γι» αὐτὸ όποιος από σας ἔχει χήρα μάνα, πὸν απ' αὐτὸν περιμένει νὰ τῆσι ή ἀνύπαντρες ἀδελφάδες ή μικρά παιδάκια, όποιος από σας εἶνε νεοπαντρεμένος κι' ἄρρησι πίσω τὴν καλή του γυναίκα, όποιος ἔχει οικογενειακά βάρος καὶ δὲ χάρισε τὴ ζωή του καὶ δὲν θέλει νὰ πεθάνη τόσο γρηγορά, αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ μās ἀκολουθήσει. Αὐτὸ σας τὸ λέω με τὴν καρδιά μου καὶ δὲν εἶνε καθόλου ντροπή. Ο ποιος θέλει νὰ μείνῃ, ἄς μὴ σ' αὐτὲς τῆς βάρκας πὸν μās ἀκολουθοῦν (πραγματικά μαζί με τὸ τορπιλλόβλο είχαν ξανοιχτεὶ στὴ θάλασσα καὶ δυὸ βάρκες έντοπιόν, ή όποιες γύρισαν ἔπειτα πίσω) καὶ ἄς βγῇ στὴ στεριά. Άν μās βοηθήσῃ ο Χριστὸς καὶ με τὴ δύναμι τοῦ γυρίσουμε πίσω, θὰ ξαναπαρῶμε ἀπὸ αὐτὸ δὲν εἶνε καμμι ντροπή. Άπεναντίας όποιος θέλει, ἔχει ὑποχρέωσι καὶ πρέπει νὰ τὸ κάνει...

Μόλις ο Βότσης τελείωσε τὸν ὑπέροχο αὐτὸ λόγο του, οί ναῦτες τοῦ ἀπάντησαν όλοι με μιὰ φωνή:

—Κανένας μας δὲν θὰ φύγῃ!... Άν εἶνε νὰ πεθάνουμε, θὰ πεθάνουμε όλοι μαζί κοντὰ στὸ γενναίο μας κυβερνήτη!...

Καὶ ἔμειναν πράγματι όλοι ἀπλόνητοι στῆς θέσεις τὸν, γιὰ νὰ δοξάσουν τὸ Έλληνικὸ ναυτικό.

Πρὶν ο Βότσης ξεκινηθεὶ με τὸ τορπιλλόβλο τοῦ από τὸ Έλενθεροχωρίου γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη, ἔστειλε τὸν ἑξῆς χαρτοπόνο πρὸς τὴ «Σφακηρία», ή όποια κατείδεκε τὴν ὥρα ἐκείνη γιὰ τὸ Βόλο:

«Τὸ τορπιλλόβλο 11, πρὶν ἐκκινήσει νὰ γράψῃ μιὰ νέα σελίδα στὴν ἱστορία τῆς Ελλάδος, σας χαιρετᾷ!».

Πρὶν τὸ τορπιλλόβλο 11 ἀποπλευρεὶ από λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης, ο καμαρότος τοῦ κυβερνήτου τοῦ εἶπε σε τὸν ἐξομολογησε:

—Δὲν με νοιάζει γιὰ τὸ τῶμα μου, ἀν πάθωμι τίποτε, ἀλλὰ πὸν ἔχω νὰ παντρεθῶ πάντα ἀδελφές...

Καὶ ο Βότσης τοῦ ἀπάντησε χαμογελώντας:

—Γιὰ νὰ τις παντρεθεῖς εἶναι φουκαριά μου, πρέπει νὰ τῆσι κατὸ χροῖνα. Ένὸς ἀντιόναίς, θὰ τις καλοπαντρεύῃ τὸ Έθνος!

Τὴν ἡμέρα πὸν ο Βότσης ἀνελάνθανε τὴ διοίκσι τοῦ τορπιλλόβλου 11, τὸ όποιο θὰ λάττοιμε με τὴ νίκη του, ἔτρεξε γιὰ συναντήσῃ με τὸν ἀεικήροτο καθηγῆτή τοῦ Πανεπιστημίου Κυπρίσιο Στέφανο.

Ο καθηγῆτης ἔπασσε κοίφεντα μαζί του καὶ άπάγου στὸν πατωματικό του ἐπιδοσκόπιό του εἶπε:

—Τέλος πάντων αὐτὴ τὴ φορὰ πρέπει νὰ μεγαλοθυμώμε, καὶ οὐ Βότση.

Ο γενναῖος ἀπομωτιστὸς, άκούγοντας τὰ λόγια του, τοῦ ἀπάντησε με αὐτοπεποίθησι, σαν νὰ μάντευε από ποῖς τὸ ἥρωϊκὸν κατόρθωμά του:

—Έννεα σας καὶ πάλι γοήγορα θὰ λάβετε εὐχαρίστες εἰδήσεις μου...

Ο Νικολάος Βότσης ἦταν γιὰς γέννησι καὶ ἀνεμῖος τοῦ ένδοξοῦ ναυάρχου μας Παύλου Κοιντονωίτη. Κατὰ ή μητέρα του κατέγοντο από τὴ μεγάλη Ὑδρόνα εἰσαγμένα τὸν Κοιντονωίτην. Ὑπάρχε μέχρι τοῦ θανάτου του, όπως καὶ τῶσοι ἄλλοι εἰσάγοντες Έλληνες, σπύρομητῆς τοῦ «Μπουκέτου» καὶ θεομῖς φίλος του.

Ο ήρωϊκὸς Ναύαρχος Νικόλαος Βότσης.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑΝ ΠΟΛΥ

Α'.
ΕΙΝΕ γνωστό στους περισσότερους, ότι η Αικατερίνη Α', η σύζυγος του Μεγάλου Πέτρου και αυτοκράτειρα της Ρωσίας, ανέβηκε στο βασιλικό θρόνο από τα κατώτερα στρώματα της κοινωνίας.

Το αληθινό νομά της ήταν Μάρθα Ράβ. Είχε γεννηθεί το 1682 στη Λιβονία, στα περίχωρα του Δορπάρ, και άνηκε σε μία οικογένεια φτωχών χωρικών. Ένώ έμπαινε στην έφηβη ηλικία, έχασε τον πατέρα της κι έμεινε υπό την προστασία της μητέρας της, η οποία όμως δεν άφησε κι αυτή να κατεβή στον τάφο. Απτά συνέβαιναν κατά το έτος 1694. Έξαινη τη χρονιά η Μάρθα ήταν μόλις δεκατέσσερον χρόνων, αλλά είχε πλήρη νοματική ανάπτυξη. Έπειδή δε είχε παρουσιαστικό άθρο και ύψος ενήλικα, κάποιος ιεροκήρυκας διαμαρτυρόμενος, δνόματα Γλόντ, λυτήθηκε τη μικρή όρφανη και την πήρε στο σπίτι του, για να κάνει συντροφιά στις θυγατέρες του.

Εκεί η Μάρθα όφελήθηκε πολύ απ' τα μαθήματα, τα οποία παρέδιναν οι δασκάλοι στις συντροφισσές της και τα οποία παρακολούθησε κι η ίδια. Έτσι μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα έμαθε: ανάγνωση, μουσική και λίγο χορό.

Αλλά στα 1702 ο καλός ιεροκήρυκας πέθανε κι άφησε όρφανές τις κόρες του. Έκείνη την εποχή, η Λιβονία είχε γίνει το θέατρο του μεταξυ της Σουηδίας και της Ρωσίας πόλεμου κι ήταν συνεπώς επικίνδυνη διαμονή γι' αποστάτες νέες, όπως ήταν η θυγατέρας του ιεροκήρυκου.

Στη δύσκολη αυτή κατάσταση παρουσιάστηκαν στις νέες μερικοί φίλοι τοι μακαριτί πατέρα τους και προσεφέρθησαν να τις μεταφέρουν στη Φιλανδία, όπου θα βρισκότουσαν εν απόλυτ άσφαλεία. Η προσφορά όμως αυτή άφουσε μόνο τις δεσποινίδες Γλόντ, όχι και την ξένη, την παρυστή, τη Μάρθα.

Αλλά η Μάρθα δεν απελπίστηκε. Είχε άποφασι να ζήσει και έννουσε να ύπερηλύκη κάθε εμπόδιο που θα της σταματούσε το δρόμο. Ήξερε πως η ζωή είχε γεμάτη δυσκολίες, αλλά είχε πεποθήσει στον εαυτό της.

Θυμήθηκε λοιπόν τότε πως η μητέρα της είχε κάμει λόγο μιά φορά για έναν αδελφό του πατέρα της, τον Χριστιανό Ράβ, ο οποίος κατοικούσε στην Πρωσία, στο παλατινάτο του Μάργεμπουργ, όπου είχε δικό του ξενοδοχείο. Μόλις θυμήθηκε αυτή τη λεπτομέρεια, η Μάρθα κίνησε, χωρίς να χάσει καιρό, προς αναζήτη του θεού της.

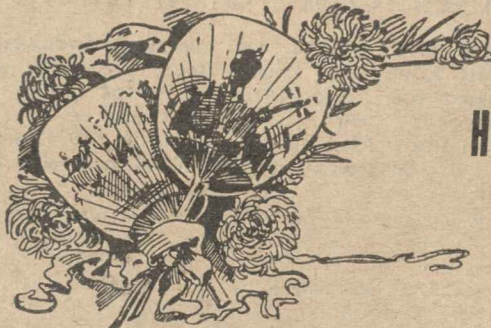
Ο τόπος όμως που θα περνούσε, ήταν ανάστατος απ' τον πόλεμο, γεμάτος από τους δυο αντίπαλους στρατούς και πολύ επικίνδυνος για μιά νέα. Η όρφανη όστόσο δεν δέλιασε, αλλά ανέλαβε το ταξίδι μόνη της, θαρραλέα και χωρίς προστασία.

Ένώ κόντευε όμως να φτάση πια στο τέτατο ταξίδι της, έπεσε στα χέρια δυο Σουηδών στρατιωτών. Οι άγριοί αυτοί άνθρωποι ήταν άποφασισμένοι να μη σεβαστούν ούτε τα νεύματα της, ούτε τα θέληγιά της, μιά η τύχη δεν τους επέτρεπε να κάμουν εκείνο που ήθελαν.

Ένώ η Μάρθα περιέμενε το μοιραίο με όποια, παρουσιάστηκε έξαφνα ως από μηχανής θεός ένας υπαξιωματικός. Ο στρατιωτικός αυτός λεγόταν Γλόντ κι ήταν στενός συγγενής με τον ιεροκήρυκα, τον δεύτερο πατέρα της νέας. Μόλις έμαθε λοιπόν ποιά ήταν η Μάρθα, έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον γι' αυτή.

Την έλευθέρωσε άμεσα απ' τα χέρια των στρατιωτών και την ώδήγησε στο Μάργεμπουργ, στο ξενοδοχείο της Γαλάζιας Άλεπούς, κοντά στο θείο της που είχε χηρέψει πριν από λίγους μήνες. Ο ξενοδόχος ύποδότηκε την άγνωστη συγγένειά του κι έγκαρδιότηα και την κράτησε στο κατάστημά του για να τον βοηθήσει.

Ύστερ από μιά βδομάδα, ένα βράδυ, η Μάρθα είχε μείνει μόνη της άργα στο γραφείο του ξενοδοχείου κι έκανε τους λογαριασμούς της ημέρας, όταν ελδε να μεταίνη στην αίσθησα μιά νέα ως δεκαεφτά χρόνων, με ρούχα κατασκευασμένα.

Η ΠΕΝΤΑΜΟΡΦΗ ΜΑΡΙΑ ΔΟΝΙΛΟΒΝΑ, ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ

Η Μάρθα Ράβ, η κατόπι αυτοκράτειρα της Ρωσίας Αικατερίνη, όταν ήταν μικρούλα στο χωριό της.

τά πήραν. Διηρό, πεινώ, έμια τουαρισμένη απ' την κόουρα, θα μού δώσετε να πιώ, να φάω και να κοιμηθώ άπονη;

Ένώ η Μάρθα Δονιλόβνα μιλούσε κι' έζέθετε τη δεινή κατάσταση της, η Μάρθα την έντύπαζε μ' ένα είδος θυμαισμού. Ποτέ στη ζωή της δεν είχε δει όμορφότερο κεφάλι και συμπαιθητικότερη φυσιογνωμία.

Πραγματικά, η νεοφρεμένη είχε ένα κεφάλι άγγελουδιού με μεγάλα γαλανά μάτια, με τριανταφυλένια μάγουλα, με ξανθά μαλλιά και λεπτά χείλη, που καθώς άνοιγαν άφαιναν να φαίνονται τα κατωστά δόντια της που μοιάζαν με μαργαριτάρια.

Αλλά και τί συμπτώσι ακόμα!... Η μικροκαμωμένη αυτή παιδίλα έχούταν, όπως κι' η Μάρθα, από μέση μεσαριά και ομαγμένα απ' τον έχθρο. Ήταν επίσης άπροστατευτη και είχε πάθει τα ίδια από τους Σουηδούς στρατιώτες.

Η όμοιοπάθεια αυτή κίνησε ζήλο το ενδιαφέρον της Μάρθας για τη Μάρια. Κι' άμεσα έστρεψε και της έφερε ένα δοχείο με μύρρα, ένα κομμάτι ψητό κρέας και ψωμί.

— Όρίστε να φάτε, της είπε με συμπάθεια. Δειπνήστε και κατόπι κοιμηθείτε...
Η Μάρια Δονιλόβνα δεν ήθελε παρακάλα για να ύπακουση. Κάθισε κι άρχισε να τρώει με βουήμια και άσπια, σαν να ήταν στο σπίτι της. Στο διάστημα αυτό, η Μάρθα της γέμισε το ποτήρι της με μύρρα, όταν το άδειασε, και της έκοβε φρέτες το ψωμί της.

Άφου η Μάρια έκαυούνησε τη μεγάλη της πείνα, κάθισε τα έκαρπασα μάτια της στη νεοκή ξενοδόχο και της είπε:

— Είπε αλήθεια λοιπόν ότι δέχαστε να με φιλοξενήσετε, αν και δεν έχω ούτε ένα όφινκι για να σας πληρώσω;

— Μιά βέβαια! Αποκρίθηκε εύθιμα η Μάρθα. Αλλά εις απάλλαγμα θα σας παρακαλέσω να μού αναφέρετε τους λόγους, για τους οποίους βρίσκεστε εδώ, μακριά απ' τον τόπο σας, να μού διηγηθήτε, μ' άλλα λόγια, την ιστορία σας.

— Ω, είνε αλλοιωστική, αποκρίθηκε η Μάρια. Άκούστε την: Ζούσα ως τώρα στο Γκέλφ μαζί με τον πατέρα μου και τη μητέρα μου, που είνε ρωσσε καταγωγής. Κοντά μας καθόταν ένας νέος, ο Δουδοβίκος Άλχωφ. Ο νέος αυτός μ' έρωτεύθηκε κι' εγώ ανταποκρίθηκα στον έρωτά του και του τα έδωσα.

Αλλά έφτασε μίσην με το μίσην κι' η ώρα που μού ήταν άδικο να κρηφω το άποτέλεσμα των σχέσεων μου μαζί του. Κι' εκείνο που φρόδμουον πρό πάντων, ήταν η όργη του πατέρα μου.

— Έλα μαζί μου, μού είπε τότε ο Δουδοβίκος. Πάμε στο Κονγλάντ. Έκεί έχω φίλους και θα σε κρηφώ...

— Πάμε, του είπα, και τον άκολουθήσα, μη μπορώντας να κάνω κι' άλλωθς.

Όταν φτάσαμε σ' άπότοσις λίγων βερσιών από την κατοία των φίλων του, μ' έβασαν στο δρόμο οι πόνοι κι' αναγκάστηκα να καταφύγω στην καλύβα ενός χωρικού. Ένώ όμως ξεγυμνούσα, ο Δουδοβίκος, είτε γιατί με βορέθηκε, είτε γι' άλλον κανένα λόγο, γέμρε άφαντος. Όταν σηκώθηκα και μύθρεσα να σταθώ στα πόδια μου, δεν ήξερα κατά ποιά να πάω. Περιπατούσα στην τύχη και μιλώ έβλεπα στρατιώτες, κρηβόμενους στους φράγκες και στα χαμάλια.

Αλλά δεν ήξερα να κρηφτώ καλά, φαίνεται, γιατί μερικοί απ' αυτούς μ' ανακάλυψαν και για να γλυτώσω από τα χέρια τους, βορέθηκα στην άνάγκη να τους δώσω όσα χρήματα είχα έπάνω μου. Έτσι έμεινα άπένταρη και να γιατί βορέθηκα εδω. Και τώρα, σάς παρακάλώ, πέστε μου πού έχετε μέρος για ύπνο; Είμαι πεθαμένη απ' τη

— Ονομάζομαι

Μαρία Δονιλόβνα, είνε χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

παιδιά, είμαι και χωρίς

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Ένα άπλούστατο μέσον για να ξεσταίνεται κανείς, όταν κάνει κρηό, είνε να παίρνει βαθιές και παρατεταμένες εισπνοές άτμοσφαιρικού άέρος.

— Επί τη βάσει μιάς στατιστικής, από τις μελαγχρονές γυναίκες όλης της Εύρώπης ή 79 τοίς εκατό είνε παντρεμένες, ενώ στις ξανθές παρατηρείται το ίδιο σε αναλογία μόνο 55 τοίς εκατό.

— Η περίφημη καλλιτέχνης Σάρα Μπερνάρ άρχισε τη σταδιοδρομία της ως μιά άπλή μωδιστρούλα, ή δέ δούδς Νύσαν ως γκουβερνάνα.

— Ο Μ. Ναπολέων είνε για τους αυτοκτονούντας, ότι είνε πιο έπονεϊδιστοι από τους πολεμιστάς που τρέπονται εις φυγήν.

— Ένας Γάλλος έπιστήμων βεβαιώνει, ότι ένα πολεμικό πλοίο μπορεί να διαφύγη την προσοχή των έχθρων στη θάλασσα, άρκει να ναι βαμμένο με βαθυκίτρινο χρώμα.

— Οι Ιάπωνες ξεπερνούν όλες τις γυναίκες του κόσμου στο... πλέξιμο.

— Άπεδείχθη ότι ο καρφς θανατώνει μέσα σε λίγες ώρες τα μικρόβια της χολέρας, του ερυσίτελα και του τυφοειδούς πυρετού.

— Κάποιος Άμερικανός ύπελόγησε, ότι ο έθνος των κατοίκων των πόλεων διαταράσσεται κατά το ένα δέκατο από τα νευροέριματα που κάνουν ή γάτες τη νύχτα.

— Ένας Άγγλος γιατρός συνιστά σε όσους πάσχουν από άσπια, πουν πλαγιάσουν να ξεαλύνονται ανάσκελα και να εισπνούν 30—40 φορές μ' όλη τη δύναμη των πνευμόνων των. Έτσι έχγεται εύκολάτα ο ύπνος.

— Ένα μικρό κοντάλα χωράει εξήντα σταγόνες.

— Η μπανάνες και ή πατάτες έχουν την ίδια χημική σύσταση.

— Τα πιο εύκολοκύνετα κρέατα είνε το κρηό ψητό του προβάτου, το ψητό βοδινό, το κρέας του λαγού και το κρέας της κότσας.

— Όλοι οι γιατροί συμφωνούν, ότι τα φρούτα χωνεύονται εύκολότερα το κρηό.

— Αν κόψετε το κεφάλι ενός σκυλιάρου και βάλετε το ύπόλοιπο σώμα του σε όροσφο μέρος, θα φρεψή σ' αυτό κανονικά κεφάλι.

— Το ψηλότερο βουνό της Εύρώπης είνε το Λευόν Όρος, το όποιον ή κορυφή βοίσχεται 15.782 πόδας έπάνω από τη θάλασσα.

— Ο γάμος έχει άποδειχθεί ως το άλλαναστι φάρμακο πώλων άσθενειών των γυναικών.

— Η φθίσις είνε έντελώς άγνωστη άσθενία στις άρκτικές χώρες.

— Μιά καμήλα μπορεί να περπατήσει εκατό μίλια την ημέρα.

— Υπάρχει ένα είδος μαλακίου όνομαζόμενου «Χι τάνια», το όποιο έχει... 11.000 μάτια!

— Μέσα σε πενήνα μετέωρα βορέθηκαν πολλές

φορές διαμάντια.

— Η διάρεια της όρας σε εξήντα λεπτά έγινε στην Βαυλιώνα.

— Στο παλαιότερο χάρτη, ή θανατική ποινή στη Σαυία έξετε-λειτο διά πνιγμού.

— Τα γρήγορα μεγάλωμα των νηριών θεωρείται ως σημείον ενέξιας.

— Το περιεργότερο ίσως άρκασιολογικό εθνημα είνε ένα καθέλι, το όποιο άνεκαλύφθη από ένα Ράλλο περιηγητή σε μιά παραφύκη της Άσσυρίας και το όποιο ζυμάθηκε κατά το έτος... 560 π. Χ.

— Απ' όλα τα ζώα προσβάλλονται περισσότερο από φυσιοσσι οι παταγάλοι, των οποίων το ένα πέτασο είνε φθισιού.

— Στους Ιάπωνες έπικρατεί ή ανήθεια, όταν ή νύφη όδηγείται στο σπίτι του γαμπρού, να κοσμήσει άπελαστικά, σαν να έπρόκειτο να τη σκοτώσουν.

— Υπολογίζεται ότι σπάζονται κάθε χρόνο 500.000 ζώα για την ποικασκή μαγευτικώ λήπου.

— Τα σκυλιά έχουν έξαιρετικά προνόμια στο Βέλγιο, όπου διαθέτουν γι' αυτά και θέσεις όρισμένες μέσα στους καθροδρόμους.

— Ο Σουλτάνος της Ναχόρα των Άνατολικών Ινδιών φορεί κοσμήματα ά-εξίς, κρηασίων κρηάτων έκατομ υφί-ων δραχμών.

Η Μάρια Δονιλόβνα είχε διηγηθεί την ιστορία της — την αόπλου — καθώς έλεγε — γρήγορα και χωρίς να πάση άνάσα. Η φυσιογνωμία της, άκόμα και στα θλιβερότερα σημεία της διηγήσεως, δεν έφάνε καμιά συγκίνηση. Ένώ μιλούσε, έβουαζε μ' ένα μαλακό άγέλια, θαμύσιο βέβαια και θελκτικό, αλλά πάντως...

Η Μάρθα είχε μείνει κατάπληκτη με την άταραξία της. Για την στιγμή μάλιστα της ήθε να βάλει το χέρι της στο στήθος της και να βεβαιωθεί αν έχτυπούσε ή καρδιά της.

— Και το παιδί σου; τη ρώτησε τέλος.

— Η στιγμή εκείνη το μάμαρο φάνηκε σαν να ζωντανέυε. Η Μάρθα μύρεσε τα φρύδια της, το πρόσωπό της φλογίστηκε κι' από μέσα της πέμισε μιά γρήγορη λάμψη.

— Το παιδί μου; είπε βιαστικά. Πέθανε στη γέννα!

— Πέθανε; Ω, τί κλάμματα που θάκωνες!...

— Και, να! είνε ή Μάρια αδιάρροα.

— Κι' άμέσως, ξεκαταλώνοντας την πρώτη της άταραξία, ρώτησε:

— Ποιό θα κοιμηθώ, σάς παρακαλώ;

Η Μάρθα σπρώθηκε και τοποθέτησε στο δωμάτιό της ένα δεινό κρηάτι κοντά στο δικό της. Ύστερα, άφου έκλεισε το ξενοδοχείο, έκαμάρησε να πλαγιάσει.

Ένώ γύνωναν, κάτω απ' το φως της λάμπας, παρατήρησε την ξένη που κοιμόταν άκόλας βαθύτατα. Τα θαμύσια μαλλιά της ήσαν άπλωμένα στο κρηάτι και σχημάτιζαν ένα χρυσό στέμμα γύρω απ' το χαρτωμένο πρόσωπό της.

Έξαινη παρατήρησε μιά παράδοξη μεταμόρφωση στη φυσική ένειξη φυσιογνωμία. Τα ήρεμα χαρτωστικά της νέας συστάστηκαν, σκληρύνθηκαν, έκαμάρησαν σ' άπίστευτο σημείο και μιά ξερή κρηγή ήρχε απ' το λαρύγγι της, συνοδευόμενη από λίγη κοίμηση:

— Για το παιδί μου ρωτάς;... "Ε, να!... το πέτασα!... Το σκότωσα το παιδί μου!..." Άφρησε κι' ο σέ νοιάζει;... Δεν θέλω παιδί!... Τα μισώ, το μισώ!...

Η Μάρθα κινήθηκε από φόβη κι' έμεινε άπονη μπρός στην κοιμωμένη. Δεν ήξερε τί να πει. Τα λόγια αυτά που βγήκαν απ' το στόμα της ήσαν έξουσιολόγησι ενός εγκλήματος ή παροξυσμού έρωτός; Τι ήταν αυτή η άγνωστη, άγγελος ή διάβολος;

— Μάρια, Μάρια! φώναζε τρομαγμένη.

Η Μάρια άνωξε τα βαρεία βλέφαρά της, έβουξε τη Μάρθα ένα βλέμμα άπλανές κι' ενώ άλλαζε έκφραση νυσταγμένα:

— Είμαι καλά. Εύχαριστώ...

— Όνομο ήταν! σκέφτηκε η Μάρθα μ' άναμνηση.

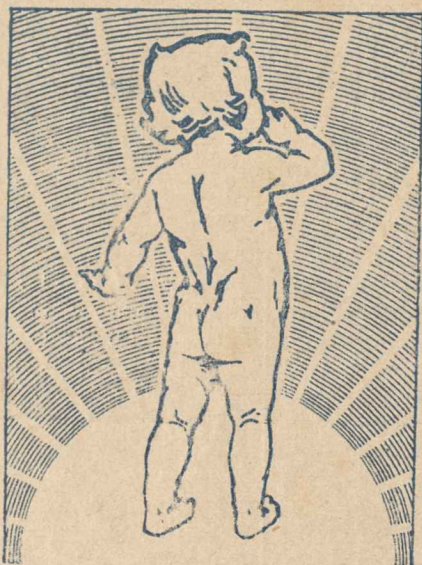
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΤΟ ΚΛΕΙΣΜΕΝΟ ΣΠΗΤΙ

Σ' έναν από τους κεντρικότερους δρόμους του Λονδίνου, στην Νόρφοκ—Στρίτ, ύπάρχει ένα κρηό, το όποιον τα παράθυρα μένουν έρμητικώς κλειστά εδω και πενήνα χρόνια.

Το σπίτι αυτό άνήκε κατά το 1880, στο λόρδο Λ..., ο όποιος, την στιγμή εκείνη, ήταν άραβωνισμένος με μιά ώρασιότατη νέα της άγίας άριστοκρατίας. Την ημέρα που έπρόκειτο να τελεσθούν οι γάμοι τους, το σπίτι είχε στολιστεί έορτάσνια και στη σάλα περιέμενε η Μάρια. Άκούστε την: Ζούσα ως τότε στο Γκέλφ μαζί με τον πατέρα μου και τη μητέρα μου, που είνε ρωσσε καταγωγής. Κοντά μας καθόταν ένας νέος, ο Δουδοβίκος Άλχωφ. Ο νέος αυτός μ' έρωτεύθηκε κι' ε

- ⓓ ΣΩΜΑ ΕΥΘΥΤΕΝΕΣ
- ⓓ ΔΟΝΤΙΑ ΣΤΕΡΕΑ
- ⓓ ΣΑΡΚΕΣ ΣΚΛΗΡΑΙ
- ⓓ ΚΟΚΚΑΛΑ ΓΕΡΑ

Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ ΣΑΣ

Βρέφος τραφέν με τροφήν μη περιέχουσαν την πρέπουσαν ποσότητα Βιταμίνης D ἐνδέχεται νὰ εἶναι ἀσθενικό, ἀτροφικό, ῥαχιτικό. Βρέφος τραφέν με Γλάξο, τὸ ὁποῖον ἐμπεριέχει τὴν Βιταμίνην D εἰς ποσότητα ἐπιμελῶς ἐξηλεγμένην, εἶναι εὐρωστον με σάρκα σκληράς, ὀδόντας στερεοὺς καὶ ἰσχυρὸν ὀργανισμόν.

• Ἡ βιταμίνη D εἶναι ἐκείνη ἣτις ἐπιτυγχάνει τὴν μετατροπὴν τοῦ ἀσβεστίου καὶ φωσφόρου τῆς τροφῆς εἰς αἷμα ὑγιές.

Ἐρωτήσατε τὸν ἱατρόν σας.

Κάμνει Εὐρωστὰ Βρέφη

Α.Ε. ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52 - ΑΘΗΝΑΙ